

Uvnitř si přečtete: Jak probíhal silvestrovský sjezd na Šancích • Světlušky na Špičáku • Horsefeathers Iron Jam v centru Rudy • Český pohár žáků na Špičáku • Rozhovor s lyžařkou Annou Kulíškovou a náčelníkem HS Šumava Michalem Jandřou • Ze školy a mateřské školy • Hodinový manžel v Železné Rudě • Polemiku o.s. Přátele Šumavy • O tom, jestli budna Šumavě zřízena divočina • O tradičním sjezdu z Pancíře a pravidelné rubriky

MĚSÍČNÍK MĚSTA ROČNÍK XII LEDEN 2012 ZDARMA www.sumavanet/zeleznaruda/zpravodaj

Vyrostete na hranicích v Železné Rudě nové německo-české informační centrum?

Objekt bývalé celnice na hranici je nevyužívaný a zeje dnes prázdnotou

Na dříve obávané státní hranici v budově bývalé celnice v Železné Rudě – Alžbětíně by mělo vyrůst nové německo-české centrum. Obsahovalo by informační střediska pro obě obce – Železnou Rudu i Bavorskou Rudu a moderní interaktivní muzeum se vztahem k regionu. Na projektu nyní pracuje Nadace Nové Česko.

Nadace Nové Česko byla založena ke dvacátému výročí pádu železné opony a věnuje se interaktivnímu vzdělávání, programům pro volný čas a sociální politice. Klade si za cíl zlepšit úroveň českých muzeí, škol a dalších zařízení, vybavit je moderními technologiemi na úrovni a ukázat to nejlepší z českých dějin a z českého místopisu. Tím by v těchto objektech měla stoupnout atraktivita pro uživatele. Během následujících deseti let chce Nadace Nové Česko dostat Českou republiku na špičku zemí Evropské unie v rámci interaktivního vzdělávání.

Projekt německo-českého centra v Železné Rudě je nyní pro Nadaci Nové Česko prioritou. Má tu být vybudováno inovativní 5D muzeum a informační střediska obou obcí. Autorem projektu je Pavel Tůma, který se pro železnorudský

projekt nechal inspirovat životními osudy a aktivitami Hanse Uwe Worliczky. Worliczka se narodil roku 1942 v sudetskonečmecké rodině. Kvůli svému původu nesměl studovat v Československu, a tak roku 1967 emigroval do Západního Německa. Tam vystudoval práva a pracoval následujících třicet let mimo jiné jako státní zástupce, na bavorském ministerstvu spravedlnosti a jako ředitel dvou zařízení pro delikventní mládež. Po odchodu do důchodu v roce 2007 se angažoval jako expert pro Evropskou konzultační organizaci (ECO) na různých projektech ve východní Evropě. Worliczka pak díky své zálibě v nadační práci založil Nadaci Nové Česko a stal se tu členem výboru.

V budoucím německo-českém centru se návštěvníci budou moct interaktivním způsobem dozvědět o dějinách obou sousedních zemí. Muzeum určené pro všechny generace bude obsahovat především realie a informace z dějin germánského a slovanského osídlování českých a německých území v průběhu dějin a až do současnosti. Části dějin budou zpodobeny technologií 5D, která znamená nový přístup k záznamu

dějinných událostí. Nadace Nové Česko má tuto technologii patentovanou. Tato technologie oslovuje všech pět lidských smyslů a na diváka působí maximálně realisticky. Návštěvník tak může část svých dějin skutečně „prožít“. Diváci budou moct prostřednictvím modelové simulace zažít dvě možné alternativy dějinného vývoje a stát se sami součástí dějinného vývoje. Půjde tak o věc, která přesahuje běžný záznam dějinných faktů. Bude tu také prostor pro přednášky, diskuse, filmová představení a podobně. Projekt německo-českého informačního centra podporuje Město Železná Ruda i město Bavorská Ruda. Další informační centrum zaměřené tentokrát na přírodopis regionu vzniká na bavorské straně hraničního nádraží v Železné Rudě-Alžbětíně.

-red- s využitím materiálu v časopise Plus, vydávaného Česko-německou Obchodní a průmyslovou komorou

Usnesení valné hromady Zachraňme Šumavu občanské sdružení, o.s.

Valná hromada Zachraňme Šumavu občanské sdružení, o.s. a naši hosté, zástupci občanských sdružení Šumava 21 a Otevřená Šumava, oceňují vedení parku za jeho snahu o zastavení kůrovcové kalamity. Chápeme toto úsilí jako nadlidský zápas a doporučujeme boj s kůrovcovou kalamitou do budoucna ještě zintenzivnit. K tomu doporučujeme, aby ředitel Správy NPŠ Jan Stráský požádal o souhlas podle § 22 zákona 114/1999 Sb. o povolení zásahů proti škůdcům a o případech mimořádných okolností a nepředvídaných škod podle ustanovení § 32 a 33 lesního zákona v I. zónách národního parku. Tento souhlas by podle našeho názoru zefektivnil úsilí o zastavení kůrovcové kalamity.

Problém v návrhu zákona o Národním parku Šumava vidíme m.j. ve skutečnosti, že zákon chce ochraňovat les výjimkami, které jsou společensky nepřijatelné.

Národní park je podle našeho názoru nástrojem ochrany přírodních hodnot Šumavy, nikoli cílem ochrany přírody. Také zonace je nástrojem ochrany a řídí se reálně dosažitelným deklarovaným cílem, tedy stavem předmětu

ochrany, ekosystému nebo biotopu. Úmyslné zásahy v zónách musí být vždy individuálně posuzovány s ohledem na aktuální stav předmětu ochrany a predikci dosažení deklarovaného cíle. Jednotlivé zásahy musí být vždy přísně individuální pro každou jednotlivou lokalitu.

Doporučujeme do zákona zahrnout oddělení správního úřadu (orgán státní správy) od vykonávání ochrany přírody a lesnických činností a ostatních činností parku. Vzhledem ke skutečnosti, že je pro MŽP nepřijatelná podoba této společnosti jako ops, navrhovaná Plzeňským krajem, dáváme ke zvážení vznik státního podniku.

Závěrem se naše valná hromada shoduje na tom, že přistoupí-li společnost, resp. připustí-li požadavek, aby bylo dnešních 13% I. zón rozšířeno, doporučujeme zmenšit NPŠ a vytvořit jedinou jádrovou oblast v sousedství Národního parku Bavorský les. Považujeme za nepřijatelné, aby pouhým sjednocením současných 135 I. zón byl rozšiřován jejich stávající rozsah. *Tomáš Jirsa, předseda o.s. Zachraňme Šumavu*

❄ Světlušky v zimním hávu ❄

Tradiční Světlušky na louce pod Sirotkem se letos velice vydařily. Akci uspořádal 30. prosince 2011 pro děti i rodiče Ski areál Špičák. Kdybych měl známkovat, tak na výbornou. Počasí skutečně zimní, děti natěšené, oheň v pagodě praskal, diskotéka hrála o sto šest a lední medvěd se přikolébal. Bylo v tom hodně kouzla, které umějí přinést jen děti na sněhu. Pak začala večerní lyžování, osvětlené z reflektorů a my přihlížející jsme tušili, že jeden rok zase končí. V pohádkách je starý rok líčený jako stařec. Děti

nás přenesly do nového roku se světluškami tak, že jsme si toho ošklivého starce ani nevšimli. Děti to zkrátka umějí. *-rh-*

Předvánoční sbírka pro Dětský domov v Kašperských Horách

Předvánoční čas byl pro většinu z nás dobrou hodnou uspěchanou. Sháněli jsme vánoční dárky, gruntovali jsme a pekli a vůbec se snažili stihnout možné i nemožné. Občas jsme při tom všem shánění zapomněli na ty opravdu po-

Vánoční koncertování

Vánoční svátky jsou tradičně spojovány s klidem a pohodou. To však neplatí pro zpěváky Železnorudského smíšeného sboru a jejich sbormistra Martina Červenku, kteří v období adventu měli napilno. Pro zpřijemnění svátečního období našim občanům uspořádal sbor několik vánočních koncertů. První v řadě proběhl v kostele Panny Marie Pomocné z Hvězdy v Železné Rudě již 10. prosince.

V úterý 27. prosince 2011 zazněl zpěv sboru v krásném prostředí farního kostela sv. Jana Nepomuckého u našich německých sousedů v Bayerisch Eisenstein. Program začal zpěvem písní z cyklu vánočních koled pro smíšený sbor a perkuse Vyšla hvězda jasná Jiřího Těmle. V druhé, orchestrální části programu, věnované osobnosti nedávno zesnulého prezidenta Václava Havla, zazněla Mše *G dur* Franze Schuberta a *Cantique de Jean Racine* Gabriela Faurého.

Společně s pěvci Železnorudského smíšeného sboru vystoupili na akci také hosté z Komorního sboru českých muzikantů z Plzně, studenti pražské Akademie múzických umění a hudební akademie v Kolíně nad Rýnem. O orchestrální výpomoc byl požádán violoncellista z Klatov, jedna členka folklórního souboru z Chrástu u Plzně a hudebníci z bavorských měst Zwieselu a Frauenau. Vedle violy zazněly také tóny houslí, cello a kontrabasů. Strunné smyčcové nástroje doplnil klavír a flétna.

Železnorudský smíšený sbor takto důstojně oslavil výročí svého pětiletého působení v naší obci. *-mv-*

Oheň a lampióny byly pro malé světlušky velkým potěšením

třebné. Mezi ně bezpochyby patří děti z dětských domovů. Na ty si ovšem vzpomněli žáci i učitelé naší základní školy. Konkrétně na děti z Dětského domova v Kašperských Horách a uspořádali pro ně sbírku již nepotřebného oblečení, hraček a knížek. Již dva dny po vyhlášení této sbírky se školní sborovna téměř zaplnila přinesenými věcmi. Nakonec jich bylo opravdu tolik, že věci musely být odvezeny mikrobusem místních hasičů.

Po oficiálním předání sbírky ředitelce dětského domova Marii Kučerové se ředitel železnorudské školy Ctirad Drahorád seznámil s tím, jak žijí děti v tomto dětském domově. Paní ředitelka byla ze sbírky velmi mile překvapena a ujistila pana ředitele, že děti budou také. Jsme rádi, že jsme mohli udělat radost dětem, které nemají to štěstí trávit Vánoce se svými rodiči.

Za uskutečnění této akce patří náš dík všem dětem a rodičům, kteří přispěli, byť drobností. Těž děkujeme starostovi Železné Rudy za poskytnutí mikrobusem.

Za učitelský sbor ZŠ v Železné Rudě

Hana Fischerová

Jako před sto lety sjížděli z Pancíře na Vajsovku opět lyžníci

Před sto lety byl uspořádán zásluhou Českého ski klubu v Plzni v rámci Seveřanských her závod ve sjezdu z Pancíře na Weisovu louku. Byl to také první sjezdový závod v Čechách. Na paměť tohoto šumavského prvenství uspořádalo o.s. Otevřená Šumava spolu se Sportovním klubem Špičák 30. prosince 2011 retrozávod na stejné trati na dřevěných lyžích a v dobovém oblečení. Závod se bude opakovat zase až za sto let.

V zimě roku 1911 se uskutečnil v českých zemích první závod ve sjezdu na lyžích. Toto prvenství patří Šumavě. Stalo se tak zásluhou lyžařů Českého ski klubu Plzeň, pořadatelů tehdy populárních Seveřanských her. V rámci těch třetích, konaných 3. února, krom závodu v běhu, skoku a krasojízdy, přidali i tento závod ve sjezdu za účasti tří dam a osmi pánů. Na pa-

zpravodajců odvážní lyžníci vydali prudkým sjezdem k cíli, který byl jako za těch dávných časů na Vajsovce. Četní diváci s fotoaparáty lemovali nejen trať, ale hlavně povzbuzovali a fotili v cíli. Tuto trať, včetně slabozraké železnorudské reprezentantky Aničky Kulíš-

Lyžníci a lyžnice se radují po dojezdu v cíli sjezdového závodu na Vajsovce

Zleva: Jarda Tolar z Nové Hůrky si přijel pro 2. místo a Emil Kintzl též bodoval

mátku těchto prvních odvážlivců skupinka nadšenců z o.s. Otevřená Šumava a SK Špičák a.s. za pomoci HS Šumava se rozhodla uspořádat repliku závodu na dobových lyžích i v tehdejší oblečení, což se díky sněhové nadílce den před Silvestrem podařilo. Navzdory slabší propagaci se na startu sešlo o jednoho víc než před sto lety i s výstrojí jak se patří.

Po obdržení dobových startovních čísel následoval hodinový výšlap na vrchol Pancíře. Zde po řádném posilnění v Matušově horské chatě, se za asistence kamery ČT a tiskových

dámou Naděou Lukášovou, která byla v cíli za osm a půl minuty před Janou Mandíkovou a Kulíškovíc tandemem. Všem patří velký dík za odvalu přijít na start a bavit sebe i diváky.

V restauraci „U Otce Prokopa“ stejně jako před sto lety došlo k doplnění tekutin a k vyhlášení výsledků závodu. Každý závodník i pořadatel obdržel na památku publikaci O počátcích

kové vedené maminkou Marcelou, absolvovali všichni ve zdraví a s úsměvem na rtech. Nejrychlejším pánem se stal Václav Mazín v čase 9,29 min následován Jaroslavem Tolarem, Zdeňkem Červevkou, Emilem Kintzlem, Vlastimírem Langrem, Miroslavem Hokrem, Jaroslavem Mandíkem, Jiřím Zídkem a Petrem Pospíšilem s kanadskými saněmi. Přesto byli všichni pokořeni

lyžování na Šumavě a vítězové něco k napití. Velký dík patří i mecenášům závodu, tedy Městu Železná Ruda, Pekařství Rendl Sušice, Františku Taliánovi a Františku Vrbasovi.

A jak to bude se závodem do budoucna? To se vás dovíte, ale určitě se sejdeme za sto let?

A nedávejte lyžařské cajk do sběru!

SKOL!

Emil Kintzl, předseda o.s. Otevřená Šumava

Nestor šumavského lyžování a hlavní organizátor závodu Emil Kintzl z Kašperských Hor je též autorem knihy „O počátcích lyžování na Šumavě“

Silvestrovský sjezd na Šancích

Poslední den starého roku se na sjezdovce Šance na Špičáku konal silvestrovský sjezd s pochodněmi, jehož tradice sahá až ke kořenům Horské služby na Šumavě, do roku 1948.

Počasná akce příliš nepřálo. Celý den hustě sněžilo a nejprudší česká sjezdovka se zahalila do husté mlhy. Vlhké podnebí znesnadňovalo zapálení pochodní i hranice s číslem nadcházejícího roku. Všechno ale nakonec dobře dopadlo.

Jak je zvykem, sešli se návštěvníci akce pod nejprudší částí černé sjezdovky, kde organizátoři nabízeli občerstvení a byla zde připravena hudební produkce. V půl šesté se rozprostřela areálem tma. Pětaticet lyžařů vedených Pavlem Bártou, potomkem zakladatele Horské služby Jiřího Barty, se seřadilo na horizontu a program mohl začít. Do lesního ticha zazněl slavnostní

tón trubky a poté melodie písně *Čechy krásné, Čechy mé*. Sjezd se vydařil, před diváky byla zapálena vatra a na závěr se nad jejich hlavami objevila barevná světlá ohňostroje.

Pochodňový sjezd již neodmyslitelně patří k oslavám konce roku na Železnorudsku a získal si své příznivce nejen mezi obyvateli Železných Rud a okolí.

ZPRÁVY Z MATEŘSKÉ ŠKOLY

Až budete číst tyto řádky, už budeme v novém roce, který bude takový, jaký si ho vytvoříme a jak a s kým ho prožijeme – záleží na každém z nás, ale ať je vždy plný lásky, úsměvů i pohlazení.

My se však vrátíme do konce roku 2011, kdy pohlazením na duši bylo už před vánoce u nás v MŠ. Musíme napsat o nádherných vánočních besídkách, které pro rodiče připravily děti ve všech třídách se svými učitelkami.

Ti nejmenší Broučci si hráli na čertíky a ukázali, co se od začátku roku naučili. Sluníčka se představila s pohádkou O Budulínkovi, kde se všichni předvedli s veselými členkami. Ti nejstarší Čmeláci zahráli s nadšením pohádku O Sněhurce a sedmi trpaslících.

Na besídkách nechyběly krásně ozdobené stromečky, vánoční cukroví ani sváteční nálada. Věříme, že se všem u nás líbilo. A s dětmi, které opravdu kouzlo vánoc prožívají intenzivně, jste se všichni nakazili radostí, láskou i úsměvem.

Nezapomeneme ani na akci vánoční dílna v MŠ, bohužel nepřišlo mnoho maminek s dětmi.

Avšak rodiče, kteří si v předvánočním shonu udělali čas, vyrobili krásná přáníčka a zpestřili tak dětem čekání na vánoce.

Vánoční náladu plnou libežných tónů svátečních melodií pro vás všechny si připravily děti z MŠ i ZŠ pod vedením paní učitelky Moniky Najmanové a slovem provázela celý program vedoucí učitelka Marta Windsor.

V atriu ZŠ v podvečer 16.12., kdy venku řádila sněhová kalamita, zazněly sopránové a altové zobcové flétny, housle, kytar, trubka i klavír. Představení mělo zajímavé aranžmá vánočních písní i koled zejména českých autorů. Nechyběly vánoční verše a na závěr při společném písní byly zapáleny svíce na adventním věnci.

Čmeláci bzučí na podiu

V mateřské škole byl nádherný vánoční čas ukončen v pátek 6. 1. 2012 návštěvou TŘÍ KRÁLŮ, kteří chodili a vinšovali všem dobrým lidem štěstí, zdraví, dlouhá léta. Emoce vánočních tradic jsou krásné.

Za MŠ v Železně Rudě
Míla Hájková

Paní učitelka Windsdorová a „její“ broučci

Zápis dětí do 1. třídy

Ředitelství základní školy sděluje rodičovské veřejnosti **termín zápisu nových školáků do první třídy pro školní rok 2012/2013.** Zápis proběhne v budově základní školy **v pondělí a úterý 30. a 31. ledna 2012 od 14.00 do 17.00 hodin, resp. 31. 1. 2012 do 16.00 hodin.**

Ve škole se těší paní učitelky a kouzelník Pokustón na děti, které se narodily v období od 1. září 2005 do 31. srpna 2006.

Rodiče si s sebou vezmou rodný list dítěte a svůj občanský průkaz.
C. Drahorád, ředitel školy

Vánoční besídka

Než se žáci Mateřské a Základní školy Karla Klostermanna rozešli do svých domovů na Vánoční prázdniny, sešli se společně 22. prosince v aule, kde oslavili příchod vánočních svátků.

Celá besídka proběhla v režii žáků druhého stupně. Ti v průběhu adventního času navštívili s kamerou několik institucí důležitých pro život naší obce a položili našim spoluobčanům několik otázek týkajících se Vánoc a zimního období. Ve výběru oslovených jedinců nesměli chybět městští strážníci, členové Horské služby, zaměstnanci Městského úřadu či pracovníci pošty. Velice pěkným, zamyšlením nad Vánoci přispěl i náš duchovní Vendelín Zborož. Z natočeného materiálu poté byly sestříhány krátké vstupy, jež doprovodily žakovská vystoupení.

Zahájení obstaraly dívky z osmého ročníku, které si pro své spolužáky připravily netradiční vánoční rap. Celým dopoledním programem pak přihlížející provázely moderátorky z řad našich školáček, Denisa Strelcová a Julie Halabrinová. Děti se prezentovaly především zpěvem a hrou na hudební nástroje, recitací a krátkými scénkami variujícími klasické pohádky. Zazněl také text dopisu Ježíškovi z pera jednoho ze žáků, odrážející vánoční přání našich dnešních dětí. O zakončení se postaral ředitel školy Ctirad Drahorád, který popřál dětem šťastné svátky a mnoho studijních úspěchů v novém roce.

Na závěr posledního školního dne roku 2011 si všichni společně zazpívali známé české vánoční písně.

-mv-

Stříbřené sklo ze sbírek Muzea Šumavy

Výstava Stříbrná krása, sklo ze sbírek Muzea Šumavy v Sušici, probíhá ve výstavní síni Senátu na Valdštejnském náměstí v Praze od 12.ledna do 4.března 2012 pro záštitou senátorky Jiriny Rippelové. Vstup je volný, otevřeno je denně.

Muzeum Šumavy v současné době vlastní jednu z největších sbírek stříbřeného skla na světě. Ve sbírce jsou zastoupeny, malé i větší číšky, misky, vázy, svícny, sošky. Před několika lety se podařilo tuto sbírku

významným způsobem obohatit o dvojici váz, které patří k nejluxusnějším dochovaným předmětům ze stříbřeného skla v Evropě. V loňském roce se Muzeu Šumavy za finanční pomoci mechanismu EHP Norsko (tzv. Norské fondy) podařilo zrestaurovat soubor téměř osmdesáti předmětů ze stříbřeného skla. Stříbřené sklo bylo poprvé vyrobeno ve 40. letech 18. století a bylo patentováno roku 1849 v Anglii a následně v roce 1855 v USA. Jeho výroba se kolem roku 1860 přestěhovala do Čech a stříbřené sklo se začalo vyrábět i v místních sklárnách. Mnoho let se sklářští mistři snažili vyrábět

stříbřené sklo pomocí roztoků cínu, olova, bismutu, rtuti a jiných směsí. Trvalo to až do roku 1849, kdy byla patentována přijatelná metoda výroby. Zpočátku se používal roztok rtuti, založený na technikách používaných při stříbření zrcadel. Později měla každá sklárna svůj vlastní tajný a velmi strážovaný recept na výrobu roztoku stříbra. Roztok stříbra se malým otvorem umístěným většinou ve spodní části výrobku vлил do vnitřního prostoru mezi stěnami skla. Výrobek se potom v místě otvoru upevnil v malé míchačce, která rozlila roztok po celé vnitřní ploše. Zbytek roztoku stříbra se následně vylil, vnitřek vysušil a malý otvor přelepil uzávěrem. V minulosti býval tento uzávěr papírový, což nebyla příliš efektivní ochrana, protože se velmi brzo

pokračování na straně 5

Jubilea – leden 2012

Blahopřejeme jubilantce:

Paní Marie Nemčiková,
Železná Ruda

*Jubilantce přejeme pevné zdraví,
hodně radosti a spokojenosti
a do dalších let jen to nejlepší.*

Sociální komise

Stříbřené sklo ze sbírek Muzea Šumavy

Dokončení ze strany 4

smyl. Později se začala používat skleněná nebo kovová zátka.

V Evropě byly luxusní stříbřené předměty módní zhruba do 70. let 19. století. Ve druhé polovině 19. století zdobilo mnohé měšťanské salóny a v lidovějším provedení jako kočičí stříbro či tzv. stříbro chudých i méně zámožné domácnosti. V bohatých domácnostech to byly především velké dekorativní vázy, misky na zmrzlinu či různé stolní ozdoby. V chudých světnicích bychom tehdy našli spíše menší číšky s patkou. Rozměrné svícny ze stříbřeného skla stály v kostelech a v menších a menší svícny byly k vidění u domácích oltářků a ve svatých koutech. Sošky svatých ze stříbřeného skla byly oblíbenou upomínkou na poutní místa.

Když koncem 19. století začal zájem zákazníků o stříbřené sklo upadat, začaly se jeho vlastnosti nově využívat v oboru technického skla. Nejprve se používalo v chemických laboratořích, ale záhy se objevil nový výrobek pro široké každodenní použití – termoska. Už koncem 19. století se termoska stala běžným doplňkem vybavení řady domácností. Další využití našlo toto sklo při výrobě reflektorů. Reflektory začala vyrábět řada evropských firem od 90. let 19. století. Po druhé světové válce u nás výroba předmětů ze stříbřeného skla prakticky skončila, výjimku tvořily jen termosky.

Nově se tato výroba rozvinula po roce 1990 ve firmě Crystalex, která se stala jedním z mála výrobců tohoto skla na světě. Nové dekorativní a nápojové sklo navrhovali zejména sklářští výtvarníci mladší generace. Tento výrobní program byl ve firmě Crystalex ukončen v roce 2006. Počátkem 70. let 20. století objevila stříbřené sklo jako materiál pro své umělecké vyjádření nová generace výtvarníků. A tak se zdá, že stříbřené sklo má před sebou novou budoucnost. Se stříbrnou vrstvou na skle se dnes setkáme u prostých zahradních koulí a termosek i u mimořádných uměleckých děl sklářských výtvarníků. Nejčastěji se s ním dnes setkáváme u vánočních ozdob, ale to je trochu jiná kapitola sklářské výroby.

-red- podle materiálů Senátu PČR

Setkání v kapli

II. ročník setkání rodáků a přátel Šumavy se odehrál v kapli na bývalém Jiříkově dvoře (Girglhof), dnes špičáčkem statku. Organizátorem byla rodina Vrbasova, na harmoniku zahrál koledy Jarek Kresa z horské chaty Kamzík, na přítomné se přišel podívat i farmář a zastupitel Jan Kořán. „Pro mě je to setkání sousedů, abychom eliminovali vánoční spěch a shon, abychom si uvědomili, že máme vedle sebe přátele. Přes rok totiž na sebe nemáme čas,“ řekl o setkání na Jiříkově dvoře Jarek. Místo má svou tradici. Blízko usedlosti stála kdysi k ní patřící Theresienhütte, sklářská huť na výrobu zrcadlového skla, která dvakrát, naposledy v roce 1891, vyhořela a po druhém z požárů už nebyla nikdy více obnovena. I krásná kaple, zasvěcená sv. Antonínovi (Antonius) patřila ke Girglhofu. Od hostince ve dvorci vedla lesní cesta k Čertovu jezeru. Tato cesta funguje i dnes a je známena jako turistická. Girglhof byl domovem mnoha generací. -rh-

Jarek Kresa zahrál v kapli koledy

Foto: Tomáš Leba

Národní park Bavorský les nastínil koncepci vytlačování turistů z příhraničních území Šumavy

Bilanční jednání komunálního výboru Národního parku Bavorský les ve středu 14. 12. 2011 v bavorském Regenu jasně ukázalo, že tamní politická reprezentace má po krk dohadování s opozicí. Ta nebyla až na jednu výjimku vůbec připuštěna do diskuse. Diskutovat směli jen předem vybraní „zelení“ představitelé. Oba zemští radové, Ludwig Lankl a Michael Adam, který se v listopadu stal ve svých šestadvaceti vůbec nejmladším zemským radou v německé historii, vycházeli ze zeleného poslání národního parku – ponechat přírodu přírodě. V nové části bavorského parku (část Roklan – Falkenstein) proto bylo letos ponecháno 100 hektarů vývratů a zlomů po vichřici ze 13. 7. 2011 v oblasti Gfallei v těsné blízkosti státní hranice směrem na Prášily (jde o cca 20 000 kubiků dřeva). Zároveň byla pomocí pořezaných kmenů zatarasena a zrevitalizována cesta vedoucí do této oblasti, aby kmeny nemohly vyvezeny nebo asanovány. Starostové přílehlých bavorských obcí se obávají masivní kůrov-

cové kalamity, která by napřesrok mohla zasáhnout celou oblast až k Falkensteinu a na české straně až k Železně Rudě. Jejich protesty ale byly zatím marné. „Ponechání vývratů je správná cesta, protože odpovídá poslání národního parku a byla dohodnuta s Národním parkem Šumava, kde se v této oblasti vůbec nezasahuje,“ řekl zemský rada Lankl. „Rušení cest je součástí politiky národního parku v bez-

pokračování na straně 6

Pod vrcholem Roklanu najdete tuto útulnou chatu

Do diskuse:

Svůj článek o Národním parku Šumava v Respektu s nadpisem *Není smrk jako smrk* uzavřela autorka Helena Štorchová slovy, že bezzásahovost je zadarmo. O přírodě a lesích v Národním parku panují u některých lidí i organizaci romantické představy, jakoby na ně nepůsobily žádné ekonomické vlivy. Rozsáhlé plochy mrtvých lesů však nepříznivě ovlivňují přírodní prostředí daleko za hranicemi Národního parku. Zvyšují průměrnou teplotu, zhoršují poměry v Chráněné oblasti přirozené akumulace vod, zhoršují jakost odtékajících vod, nepříznivě ovlivňují vlhkostní poměry v kraji, zadržují méně srážek, zvyšují erozi a nebezpečí povodní. Dopad hydrických funkcí lesa do ekonomiky je ztráta 120 tis. Kč na každém čtverečním metru. Zhoršuje se bonita půdy. Ve zbylých prořídlech lesích se snižuje přírůst. Zhoršily se větrné podmínky, vítr více ohrozí okolní lesy i budovy a stavby. Pro kůrovce budou i v dalším období příznivější podmínky a likvidace kalamity se prodlouží. Typický vzhled šumavské krajiny se změnil a utrpí tím turistický ruch. Při horní hranici lesa v nadmořské výšce nad 1200 m může dojít k trvalému zničení lesa. Takových ohrožených ploch po kůrovci je na vrcholech Šumavy na 300 ha a ty po odumření lesa mnohou vypadat jako holý vrchol Luzného. Voda na nich smyje tenkou vrstvu humusu, zůstane jen holá skála. Každý pochopí, že holá skála má menší cenu než skála porostlá lesem. Kůrovec předčasně ničí stromy, které by mohly ještě dalších 100 let žít. Zbylé porosty budou méně přirůstat, bude na nich méně živých

O romantickém pohledu na Šumavu

Mrtvý les zničený kůrovcem

stromů. Na příkladu ukážu, jak probíhá ekonomika v lesích, kde kůrovcem zničené stromy zůstanou ležet a podlehnou hnilobě. Ztráta vzniká zničením dřeva, kde na každém stromu přichází zima o 1000 Kč. Další ztráta vzniká tím, že nové stromy se začínou obnovovat, až když je dřevo úplně zetlelé a to trvá 100 let. Po tu dobu pod nimi bude ležet lesní půda ladem. Zetlelé dřevo pokryje 40% povrchu plochy, která by za tu dobu vyprodukovala na 150 m³ dřeva na každém hektaru, což na ploše 1. zóny představuje 1,5 mil. m³. Shnilé dřevo bude nutno nahradit jinými materiály, tedy uhlím, ropou, plynem, plasty, železem nebo betonem, které jsou dražší, energeticky náročnější, pro přírodu méně ekologické a jejich likvidace obtížná. Ztráta z tohoto důvodu je 8000 Kč/ha/rok.

Až tak po 200 letech vyrostou na zetlelém dřevě nové stromy, bude to opět jen smrk, protože jiné dřeviny se tak neobnovují a ten smrk bude na chůdových kořenech o 40% více ohrožen větrem. Vzniká vůbec otázka, proč má takové množství dřeva zůstat ležet v lese, když v žádném pralese takové množství dřeva na zemi nenajdeme. Jak mají však po 100 letech na takovém dřevě vyrůst nové stromy, kde se vezme semeno, když kůrovec všechny dospělé stromy dávno zničil? Hodnota dřeva ponechaného k zetlení je v Národním parku nyní 10 mld. Kč. Zhorší se klima, na plochách po kůrovci je již dnes tepleji. Na oteplení má vliv oxid uhličitý jako hlavní skleníkový plyn. Z dřívějších hustých lesů zůstaly zbytky stromů, které nebudou účinně filtrovat ovzduší ani vázat vzdušný oxid uhličitý ani oxidy dusíku a nebudou produkovat kyslík. Bude se nám hůře dýchat. Živé dospělé stromy svojí zelenou listovou hmotou odebírají z atmosféry uhlík a jsou proto hlavním prostředkem proti oteplování. Je celosvětová snaha, aby se emise CO₂ snížily. Někteří ekologové se ptají, jak lze u tohoto plynu vypočítat cenu. Evropská komise nabízí za 1g CO₂ 25 – 90 € náhrady. Jeden hektar jehličnatého lesa váže ročně 3000 až 4000 kg uhlíku. To při rozloze uschlého lesa po kůrovci představuje množství oxidu uhličitého 30 000 t a tedy při přepočtu představuje jen oxid uhličitý hodnotu 2 mld. Kč. K tomu přistupují tuny oxidu uhličitého, který uniká do ovzduší ze dřeva, ponechaného úmyslně k zetlení ležet v lese.

Další škody vznikají z mimořádně nákladných opatření, které Národní park Šumava nesmyslně uplatňuje například při odkorňování stojících stromů a které je desetkrát dražší, než běžně používané způsoby. Jak ukazuje šetření ÚHÚL, ohrožuje Národní park lesy ostatních vlastníků v obou krajích, pro které to znamená provádět větší rozsah nákladných opatření.

Uvnitř parku bylo kůrovcem zničeno několik přírodních rezervací, např. Trojmezenská, Modravská a Weitfällerské slatě. Byly zničeny geneticky cenné původní smrkové stromy a celé porosty. Vyčíslení takových ztrát je nemožné.

V r. 2000 byly škody vypočteny na 5 mld. Kč, nyní činí jejich odhad desetkrát tolik, 50 mld. Kč.

Ivo Vicens, lesník a soudní znalec

Národní park Bavorský les nastínil koncepci vytlačování turistů z příhraničních území Šumavy

Dokončení ze strany 5

zásahovém území,“ doplnil ředitel Národního parku Bavorský les Franz Leibl. Rušení cest patrně povede k odporu obcí. Letos v září se starostové postižených obcí a zástupci Hnutí na ochranu Bavorského lesa snažili prorežat

historickou cestu, která vedla přes oblast bývalých pastvin Lindbeger Schachten směrem k Smří a byla zrevitalizována. Obce mají také strach o návštěvníky, kterých bylo letos v Národním parku Bavorský les vykázáno „jen“ milion, tedy polovina než v minulých letech.

Chata pod vrcholem Luzného je oblíbeným turistickým cílem nejen v zimě, ale po celý rok.

Na skok do Bavorska

Dovolte, abychom se představili...

Kulturní sdružení Über d' Grenz

Občanské sdružení Über d' Grenz (Přes hranici) vzniklo v roce 2007 v bavorském Zwiesselu. Zapojit se do něj mohou lidé z Čech i Bavorska, kterým leží na srdci dobré sousedské vztahy. Činnost sdružení je zaměřena na podporu dobrého sousedství obyvatel Čech a Bavorska; těžiště působnosti spočívá v oblasti Šumavy a Bavorského lesa, tedy v prostoru, který byl po staletí tradičně úzce propojen kulturně, ekonomicky, společensky. Cílem sdružení "Über d' Grenz" je iniciovat a realizovat trvalou kulturní výměnu mezi Bavorskem a Čechy za maximálního zapojení místních obyvatel. Projekty, které zahrnují takové akce, jako jsou koncerty, hudební události a výstavy v česko-bavorském regionu přispívají k obnovení pocitu společného soužití, ke zvyšování porozumění pro rozdílný způsob života a k podpoře a znovuoživení tradičních zvyklostí. Sdružení pořádá společenské akce s převážně kulturním charakterem, jejichž cílem je přispívat k odstraňování jazykových bariér a předsudků pramenících z odcizení obou národů. Zapojuje přítomní obyvatele z obou stran hranice. Železnorudským jistě neunikly například tak zvané „česko-bavorské neděle“ s bleším trhem a hudebním programem pořádané střídavě u bývalé celnice v Alžbětíně a u hraničního nádraží, které občanské sdružení každý rok pořádá.

Akce sdružení jsou realizovány v současné době v rámci čtyř základních projektů:

„Čeština v hostinci“

Jazyková výuka formou posezení u piva s cílem porozumět mluvené češtině a aktivně jí

hovořit. O kurzu nejednou informoval jak rozhlas, tak i televize. Účastnit se může každý. V Bavorsku se říká: „Durch s' Reden kemman d' Leut z' amm“ – mluvením se lidé sblíží. Proto cítíme potřebu se s našimi českými sousedy setkávat a hovořit. Chceme rozumět a naučit se nejdůležitějším slovům a větám v českém jazyce, stejně tak jako se naši sousedé snaží získat alespoň elementární znalosti němčiny. Velký důraz proto klademe na naše neformální a poněkud neobvyklé vyučování českého jazyka.

„Hudba přes hranici“

Česko-bavorská setkávání muzikantů. Muzikanti a přátelé hudby z okresů Klatovy a Regen se pravidelně setkávají na jedné či druhé straně hranic, aby si společně zahráli, vyměnili poznatky a upevnili přátelství. Jedná se o společná česko-bavorská hudební vystoupení pro mladé i starší příznivce, kteří mladiství zůstali.

„Česko-bavorští sousedé včera a dnes“

Výstavy fotografií, tradičních lidových řemesel a umění. V současné době sdružení rozvíjí projekt dvoujazyčně populárně naučné publikace českých a německých autorů na téma pašeráci, podloudníci a finanční stráž na česko-bavorské hranici v průběhu společné historie.

„Poznej svého souseda“

Tematické výlety na druhou stranu hranice. V našich sousedních zemích, počínaje již kousek za hranicemi, se nachází velké množství netušených pozoruhodností. Objevujeme v Če-

chách okouzující místa, hrady a města. Plzeňské divadlo nás zve na báječná představení a koncerty. U nás v Bavorsku máme našim českým přátelům také co ukázat. I po stránce kulturní máme naše země co nabídnout.

Činnost sdružení je založena na dobrovolné práci členů a příznivců sdružení. Podporu pro finančně náročnější projekty sdružení občas hledá u soukromých sponzorů, nadací a fondů Evropské unie. Česko-bavorský kulturní prostor byl po staletí úzce propojen. Před více než šedesáti lety nastala doba, do které lze datovat počátky vzájemného odcizení. Je tedy už na čase, aby se začaly odbourávat oboustranné negativní předsudky a položil se opět základ dobrých sousedských vztahů. Aktivita sdružení by měla zvýšit atraktivnost celého regionu ležícího po obou stranách hranice.

Dobré sousedství musí vyrůstat odspodu, tedy od řadových obyvatel. Vzájemnou důvěru lze zajistit jen na běžných občanských vztazích, nikoli politicky řízenými kampaněmi.

Zajímáte se o naši přeshraniční kulturní výměnu? Rádi Vám poskytneme podrobnější informace. Chcete se stát členem či naším sponzorem? Kontaktujte nás nebo se informujte na našich internetových stránkách: www.kulturverein.czechpoint.eu.

Němci začali řešit českou Šumavu

Zelený poslanec Zemského sněmu v Bavorsku Eike Hallitzky se začal razantně angažovat ve věci české Šumavy. V dopise ministru životního prostředí Marcelu Huberovi, odeslaném na Silvestra 31. 12. 2011, ho upozornil na kritický vývoj v Národním parku Šumava a požádal, aby ve věci Šumavy ihned zasáhl u české vlády.

„Pokud bude schválen nový návrh zákona o NP Šumava, nebude to znamenat jen přehmat proti kritériím národních parků, ale i proti jedinečnému přírodnímu dědictví – Divokému srdci Evropy,“ píše Hallitzky. „Nové vedení Národního parku Šumava se radikálně odklání od koncepcí národního parku ponechání přírody přírodě,“ stěžuje si. V dalším Hallitzky pozastavuje návrh zákona o Národním parku Šumava z dílny Plzeňského kraje, který podle jeho názoru nebyl konzultován s mezinárodní ochranářskou organizací IUCN. Hallitzky také vytahuje z rukávu eso: argument, že šumavské obce podporují současnou politiku Jana Stráského, je prý „jednoduše falešný“.

Obec Prášíly totiž bezzáhodnost podporuje. Ve skutečnosti jsou Prášíly v názoru na boj proti kůrovci hluboce rozděleny. Spory v obci vedly do-

Bude celá česká a bavorská Šumava takhle vypadat?

konce k poměrně dlouhému bezvládní. Podle Hallitzkyho Prášíly zřídí na svém katastru v extrémním případě „vlastní národní park“. V dopise médiím s názvem Konec Národního parku Šumava? upozorňuje Hallitzky na údajně nové plány současného vedení na holosečnou těžbu, která je podle jejího názoru „zničením národního parku v jeho samotných kořenech“.

V historii Národního parku Šumava je to vůbec poprvé, kdy německý politik řeší situaci v Národním parku Šumava. Dosud dominovala politika nevměšování bavorské strany do šumavských záležitostí. Pozoruhodné také je, že Hallitzky v dopise hovoří o „změně zákona o Národním

parku Šumava“, i když dosud žádný takový zákon neexistuje. Ani slovem nezmiňuje, že současný ředitel Stráský snížil kůrovcové těžby v parku ve srovnání se zeleným vedením parku za ministra Bursíka, za něhož nastala historicky nejvyšší devastace šumavských lesů. Je veřejným tajemstvím, že za zelených ministrů najelo na území Národního parku Šumava třicet

• Polemika • Polemika • Polemika • Polemika • Polemika • Polemika •

O. s. Přátelé Šumavy reaguje na článek senátorů Tomáše Jirsy a Jiřiny Rippelové s názvem Kdo má na Šumavě ekonomické zájmy? V tomto článku, uveřejněném se svolením autorů v Železnorudském zpravodaji 11/2011, oba senátoři vyjádřili své přesvědčení, že většina obyvatelstva i politické reprezentace ČR má zájem zachovat pro další generace zelenou, nikoli uschlou Šumavu. Argumentovali, že současnému řediteli správy Národního parku Šu-

mava Janu Stráskému nejde o ekonomické zájmy, jak tvrdí nevládní organizace, protože „pokud se mu podaří zastavit usychání lesů, těžba dřeva poklesne“. V textu oba senátoři dokumentovali, jak velké sumy získalo například Hnutí Duha na propagaci bezzásahovosti na Šumavě přímo z Ministerstva životního prostředí nebo ze správy parku a jak velké zakázky přímo od správy parku získal další propagátor bezzásahového režimu, předseda o.s. František Hail

během minulého, tzv. ekologického vedení správy NP a CHKO Šumava. Senátoři napsali, že o. s. Přátelé Šumavy je zakladatelem platformy ŠumavaPro, bojující za bezzásahový režim v lesích NP Šumava. O.s. Přátelé Šumavy se nyní těmto faktům brání. Jejich polemiku přetiskujeme v plném rozsahu, redakce do textu nijak nezasahovala kromě opravy gramatických chyb, což je běžná redakční praxe. -red-

Občanské sdružení Přátelé Šumavy

Strašín 67, 342 01 Sušice, tel. 603 582 539, 721026779 • e-mail: f.hail@seznam.cz, helisci@tiscali.cz • www.pratelesumavy.net

Dozvoľte nám, aby chom reagovali na článok senátora Jirsy z ODS a senátorky Rippelovej z ČSSD, ve ktorom uvádějí zcela zkraslené údaje o našem občanském sdružení Přátelé Šumavy a o jeho předsedovi a místopředsedovi. Z jejich vyjádření, které obsahuje řadu nepravd a polopravd, je zřejmá snaha znevěrohodnit činnost občanských sdružení a občanské společnosti a zároveň, což je naprosto zarážející, i činnost vědeckých, evropsky uznávaných institucí. Věříme, že naši reakci zveřejníte v plném rozsahu. V Lidových novinách byla zveřejněna, ovšem po značném zkrácení. Předem děkujeme za její zveřejnění v plném rozsahu a vyvrácení domněnky, že v současné společnosti objektivita informací je na posledním místě.

František Hail, předseda sdružení
Petr Ješátko, místopředseda sdružení

Reakce na článek senátorů Tomáše Jirsy a Jiřiny Rippelové „Kdo má na Šumavě ekonomické zájmy“:

Hlavním iniciátorem a spoluzakladatelem platformy ŠumavaPro je senátor Krejča, zvolený za ČSSD a také vrcholný politik VV poslanec Viktor Paggio. Naše sdružení se připojilo. Za platformou stojí a podepsala ji i řada dalších politiků, hlavně však vědců a nevládních organizací. Jako o. s. Přátelé Šumavy jsme s ministrem Chalupou jmenování do komise pro přípravu zákona o NP Šumava. Zároveň se oba senátní politici mýlí, protože Petr Ješátko nikdy nebyl a není mluvčím ŠumavaPro. Zúčastnil se pouze jednání s ministrem Chalupou, který s námi souhlasí s cca 25% až 30% bezzásahovostí.

Naše sdružení ve spolupráci s NP Šumava provozuje ve Strašíně informační centrum, kde se dělaly různé akce - nejenom pro turisty, ale také pro místní občany. V roce 2009 jsme získali na provoz 100 000 Kč a v roce 2010 také 100 000 Kč. V letošním roce jsme získali za dnešního vedení 50 000 Kč. Částka 278 412 Kč byla použita na akce pro turisty, propagační materiály a DVD ve spolupráci s NP Šumava a nevládní organizací Hnutí Duha. Činností našeho sdružení je možno si přečíst na wikipedii – Přátelé Šumavy a naše činnost je naprosto transparentní!

V žádném případě se nejednalo o činnost směřující jenom k propagaci bezzásahovosti NP Šumava.

Spíše se divím, že – než oba senátoři něco napíší, tak by se nad tím měli zamyslet, ale hlavně by se měli zamyslet nad svojí činností!

Pokud se týká mé osoby jako podnikatele v lesnictví, tak se nemám za co stydět. Veškeré mně vyplacené peníze jsou za práci s mými subdodavateli. Píší to proto, aby vše pochopila hlavně veřejnost než jmenovaní politici, protože jejich myšlení je posunuto z politiky jiným směrem než myšlení běžných občanů.

V NP Šumava jsou bezzásahová území a v zásahových územích se hospodáří dle určitých pravidel. Těžba dřeva, odkornění, instalace lapáčů a lapáků a pěstební činnost. Tyto činnosti, které jsou také ochranou lesa, provádím se svými subdodavateli pouze v zásahovém území. Nevím jestli to pan Jirsa a paní Rippelová pochopí, ale jsem přesvědčen, že veřejnost je vzdělaná a bude tomu rozumět.

Vyzýváme senátory Jirsu a Rippelovou, ať také oni zveřejní, co pro společnost a za peníze

z našich daní občanům tohoto státu odvedli. Paní Rippelová, která bude v brzké době obhajovat svoji funkci v našem regionu, se na to zptáme. Při setkání, kdy mne paní senátorka navštívila u mne doma, mi na otázku, zda si myslím, že její kolega Jirsa má na Šumavě čisté úmysly, odpověděla, že si není jista. Rozešli jsme se přátelsky a myslím jsem, že jsme si vše vysvětlili, ale je vidět, že pro většinu politiků čest a morálka nic neznamena. Co nám paní Rippelová ze Sušice nebo ze senátu odpoví dnes?

Závěrem si dovoluji znovu upozornit, že neholdáme takovou neobornou diskuzí paní Rippelové umožňovat její zviditelňování se před obhajobou svého senátorského křesla. Je zajímavé, že v minulém období využila našeho sdružení v prezentaci naší práce v oblasti školství – např. Výuka Šumavou, kdy se společně akce v Sušici s nadšením před veřejností za mé přítomnosti zúčastnila.

František Hail, předseda o. s. Přátelé Šumavy

Univerzita v našem městě?

Vím, že 1. duben bude až za čtvrt roku, ale zase tak moc vás, milí čtenáři Železnorudského zpravodaje, netahám za nohu. V polovině října minulého roku zahájila skutečně v Železné Rudě svůj pilotní (ověřovací) semestr univerzita – byť se její absolventi nebudou honosit tituly před nebo za jménem. Virtuální univerzita třetího věku je jedinečná šance pro všechny starší padesáti let, jak nepromarnit čas a v partě stejných nadšenců si i v seniorském věku rozšiřovat obzory. Zatím je nás „sedm statečných“ a musím s pravdou ven – těch odvážných dam je pět proti dvěma studentům mužům. Ale blýská se na lepší časy a prý do dalšího, letního semestru posílíme ... No, vezměte si takové Dešenice – 20 posluchačů! Železná Ruda že by neměla seniory lačné vědění? Má a bude mít! Veškeré detaily ohledně možnosti studia – obory, hodnocení, financování a další rád prozradí každý ze sedmi studentů nebo přímo pověřený lektor i student v jedné osobě – Karel Löffelmann na telefonu 737 331059.

Potkat se také můžeme v knihovně každý čtvrtěk před osmnáctou hodinou.

Němci začali řešit českou Šumavu

Dokončení ze strany 7

harvestorů, které lesy drasticky mýtily na desetihektarových holinách. Hallitzky kupodivu nezmiňuje ani to, že projekt Divokého srdce Evropy nebyl zatím na české straně schválen a na bavorské straně je považován za porušení zákona, protože vláda schválila NP Bavorský les jako „národní park“ a nikoli jako „divočinu“ (jde o jinou ochrannou kategorii, odpovídá-

jící některým parkům v Kanadě nebo Austrálii). Hallitzky operuje také argumentem, že bez přirozeného vývoje ekosystémů ubude na obou stranách Šumavy turistika. Nezmiňuje, že současné vedení Národního parku Bavorský les nechalo již několik cest v parku vybagrovat, plánuje uzavírání dalších cest.

Radovan Holub

Vážení čtenáři,

vítám vás u prvního čísla sedmého ročníku našeho/vašeho zpravodaje. Přeju nám všem, abychom se na těchto řádcích setkávali jen u společenských či veselých akcí a událostí. A co je nového? Nic. My zůstáváme stejní, ať těch změn není do nového roku až moc. Stačí to, co nám připravila vláda...

Události za období: 5. prosinec 2011 – 4. leden 2012

1x Dopravní nehoda

1x Požár

10x Technická pomoc

05. 12. 2011 – Naše jednotka vyjela k odstranění stromu spadlého přes silnici na Pancíř. Pomocí motorové pily byl odstraněn.

07. 12. 2011 – Další odstranění stromu, který částečně blokoval silnici na Javornou. Odstraněn pomocí motorové pily a hrubé síly několika hasičů.

08. 12. 2011 – A do třetice odstranění spadlého stromu, tentokrát pod Nejvyšším bodem.

10. 12. 2011 – Do naší hasičské zbrojnice přišla v 19hodin obsluha benzinové čerpací stanice se sdělením, že jim projíždějící řidička nahlásila požár domu v Alžbětíně (řidička měla údajně vybitý mobil). Naše jednotka provedla vyhlášení poplachu pomocí pagerů a nahlásila událost na KOPIS HZS Pk, který provedl další vyhlášení poplachu a to i dalším jednotkám. Stejně tak byla událost oznámena Městské policii ŽR. Neprodleně naše jednotka k požáru vyjela.

Při příjezdu na místo zde již byla MP ŽR a prováděla hašení skrze okno pomocí hasičího přístroje. Z dalších oken se valil hustý dým a plameny, jelikož hořelo v několika místnostech.

Naše jednotka provedla vytvoření jednoho dopravního vedení a z něho 1 útočný proud "C". S použitím dýchací techniky bylo jednou průzkumnou skupinou o třech členech vniknuto do objektu a během několika minut byla všechna ohniska lokalizována a uhašena. Současně byl

proveden průzkum budovy, ve které se naštěstí nikdo nenacházel. Pomocí přetlakové ventilace byl objekt odvětrán od zplodin hoření.

Vlivem výbuchu, který nastal krátce před naším příjezdem, došlo k posunu střešní konstrukce, obvodového i vnitřního zdiva. Stejně tak došlo k vysklení několika okenních a dveřních výplní.

Na místo se dostavili hasiči z Hojsovy Stráže a Klatov, zjišťovatel příčin požárů Klatovy a řídící důstojník směny HZS z Plzně. Místo požářiště bylo překontrolováno termokamerou. Dále zde zasahovala Policie ČR – Železná Ruda. Místo požáru bylo vyšetřováno i následující den.

16. 12. 2011 – Jelikož se tento den konala výroční valná hromada našeho sboru, bylo jasné že se něco semele... Začalo to již dopoledne, kdy jsme vyjeli k odstranění prvního vzrostlého stromu, který zablokoval několik desítek automobilů mezi Špičákem a Hojsovou Stráží.

16. 12. 2011 – Přibližně čtyřicet minut po návratu od prvního stromu, jsme v pravé poledne vyjeli k odstranění dalšího. Opět mezi Špičákem a H.S., kde foukal poměrně silný nárazový vítr.

16. 12. 2011 – Uplynula další tři čtvrtě hodina a vyjeli jsme k odstranění 6 stromů, které blokovaly silnici z Hojsovy Stráže na místní vlakové nádraží.

16. 12. 2011 – Během konání VVH SDH, jsme byli Policií ČR informováni o dalším padlém stromu do křižovatky u hlavní silnice u základní školy v Ž.R. Pádem většího smrku byla zablokována celá silnice a pomocí motorové pily byl strom rozřezán a odstraněn.

16. 12. 2011 – Nu a poslední dnešní strom, který částečně zasahoval do silnice nad ČS Petra, nám byl nahlášen po 22 hodině večerní. Během 15 minut jsme byli zpět na zbrojnici.

17. 12. 2012 – Ještě jeden strom spadl do silnice na Špičáku. I ten podlehl ostrým zubům řetězu naší motorové pily a byl odstraněn mimo silnici.

18. 12. 2011 – K dopravní nehodě dvou automobilů jsme vyjeli po poledni a to přibližně 1 km za Železnou Rudu směr Javorná.

Na místě bylo zjištěno, že došlo ke střetu dvou osobních automobilů a dvěma lehčími zraněním. Zraněné měla v péči ZZS Pk – Železná Ruda. Byla provedena protipožární opatření a po zadokumentování nehody Policií ČR jsme pomohli s odstraněním vraků havarovaných vozidel.

20. 12. 2011 – Čerpání zatopené kotelny v hotelu v ul. 1. máje bylo poslední, a to 132. událostí uplynulého roku. Podrobnou statistiku a přehled zásahů přineseme v příštím Železnorudském zpravodaji.

Dům HORSKÉ SLUŽBY, Špičák 56, 340 04 Železná Ruda

tel. + fax: 376 397 100, pohotovostní číslo dispečera non-stop: 376 397 273

web: www.horskaslužba.cz, e-mail: hssumava@horskaslužba.cz

Vážení čtenáři,

Horská služba Šumava pořádala koncem minulého roku mnoho zajímavých akcí. 17. a 18. prosince 2011 se konalo tradiční zimní doškolení všech dobrovolných členů naší oblasti. Termín tohoto doškolení se každoročně koná před vánočními svátky, kdy ještě není takový nápor turistů v zimních střediscích. Dobrovolní záchranáři prochází v tomto plánovaném povinném dvoudenním školením komplexním výcvikem před nadcházející zimní sezónou. Náplní letošního zimního doškolení byla záchrana, ošetření a transport zraněného z nepřístupného terénu. Čtyři družstva, která se skládala z členů jednotlivých okrsků Horské služby Šumava měla za úkol pod dohledem lékařů horské služby, ošetřit zraněného v terénu, provést jeho transport a na určeném místě předat zraněného posádce Zdravotnické záchranné služby. Celý průběh nácviku byl pojat jako terénní etapa, která začala na vrcholu Špičáku, pokračovala přes Černé jezero, Svaroh, na horu Ostrý a dále do Hamerského údolí. Během terénní etapy se plnily úkoly z ošetření, transportu zraněného, lavinové problematiky, pohybu v zimních podmínkách za použití mačec, cepínu a horolezeckého vybavení. Husté sněžení, silný vítr a několik centimetrů nového sněhu věrně simulovalo opravdovou záchrannou akci. Druhý den bylo doškolení zaměřeno na výcvik lyžování pod dohledem instruktorů a na procvičení záchranné akce s ošetřením zraněného na sjezdové trati pomocí zimních transportních prostředků. Každý z dobrovolných členů se tohoto pravidelného plánovaného zimního doškolení musí zúčastnit a prokázat tak své odborné znalosti a dovednosti, které pak následně využívá při záchranné činnosti během celé zimní sezóny.

Horská služba na Šumavě připravila tradičně na poslední den v roce dvě zajímavé akce. Jednou z akcí byla prezentace činnosti horské

Prezentace HS Šumava na Kubově Huti

Silvestrovský sjezd s pochodněmi

Zimní doškolení - ošetření zraněného

Příprava vavry na Silvestrovský sjezd

služby v obci Kubova Huť, kam se tradičně sjíždí stovky turistů, kteří se přicházejí rozloučit se starým rokem výstupem na horu Boubín. Akce nebyla zaměřena jen na prezentaci činnosti horské služby v tomto koutě Šumavy, ale též na zdravotní zabezpečení celé akce. Stovky příznivců přijeli vlakem do nejvýše položeného nádraží v České republice, aby následně absolvovali výstup na vrchol majestátného Boubína. Druhou tradiční akcí v západní části Šumavy, je Silvestrovský sjezd s pochodněmi na Šancích. Tradice tohoto sjezdu sahá až do roku 1948, kdy byla založena Antonínem Říhou Horská služba Šumava. Tradice se mají ctít a jsem rád, že i my v nich můžeme pokračovat. Tradice, která Špičák dělá Špičákem, pod Šance každoročně přiláká možná i stovky příznivců, kteří se přijdou rozloučit se starým rokem. Tradiční je i přání do Nového roku. Přeji všem čtenářům Železnorudského zpravodaje: „Hodně štěstí v Novém roce, ať se Vám vše vydaří, to Vám přeje Horská služba a šumavští lyžaři“.

Michal Jandůra
náčelník Horské služby Šumava

Zimní doškolení - nácvik lavinové akce

Horská služba je můj život

rozhovor s Michalem Jand'urou, náčelníkem Horské služby Šumava

Michal Jand'ura ze Železné Rudy

Číslo o něm:

- 41 – tolik let jemu; narodil se 2. 3. 1970
- 23 – před tolika lety maturoval; absolvoval Střední průmyslovou školu v Klatovech
- 17 – tolik let už věnoval Horské službě; od roku 1995 se připravoval na profesionální práci
- 7 – tolik let je profesionálem; od 1. 12. 2004
- 5 – tolikátý rok šéfuje Horské službě Šumava; od 1. 1. 2008
- 1 – tolik vlastní odborných diplomů; absolvoval Vyšší odbornou školu Iliny Mauritzové v Plzni s vyznamenáním

V rozhovoru se mluví o Horské službě o. s. a Horské službě o.p.s. Jde o dvě sesterské organizace. O.s. je občanské sdružení dobrovolných členů, o.p.s. je obecně prospěšná společnost, profesionální organizace horských záchranářů. Je financovaná ze státního rozpočtu a těsně spolupracuje s HS o.s. Každý profesionální člen HS je zároveň členem HS o.s. a jeho povinnosti se prolínají.

Michale, co tě vedlo k práci u Horské služby? Vzniklo takové přání v dětství nebo tě někdo ovlivnil?

Můj táta Alois Jand'ura, lesní inženýr, pracoval jako dobrovolný člen Horské služby a většina současných členů Horské služby na Špičáku může děkovat Vlastíkovi Maxovi, který nás v roce 1995 oslovil. Tehdy to byl Marcel Maxa, Luboš Novotný, Pavel Aubrecht, Štěpán Pospíchal, Láďa Vybíral a já. Krátce po sobě jsme všichni šli do základní školy Horské služby a stali jsme se dobrovolnými členy. A jak nastávala generační výměna a starší odcházeli do důchodu, nastupovali jsme na jejich místa. Já jsem nastoupil po Františkovi Chroustovi v roce 2004. Strážci dnešní sestavy špičácké stanice jsou vlastně Vlastík Maxa a Karel Láška (tehdejší náčelník).

Mluvíš o základní škole. To slyším poprvé. Co to vlastně je?

Každý z členů Horské služby ji musí projít. Příprava je minimálně čtyřletá. Absolvuje se čtyř-

denní intenzivní výcvik v létě. Adept musí splnit časový limit běhu na dvanáct kilometrů, pak následuje výcvik pod vedením lékařů, cvičitelů a instruktorů horské služby, koncem týdne se skládají zkoušky z topografie, techniky záchranných prací, horolezectví, z historie horské služby, první pomoci a ošetření zraněného. V zimě následuje týdenní výcvik v Krkonoších. Adepti musí splnit fyzický test na skialpinistických lyžích v časovém limitu. Další program sleduje přípravu na práci v zimních podmínkách. Lyžování na sjezdovkách a ve volném terénu, meteorologie, ošetření v zimních podmínkách, lezení v ledu, laviny. Zkoušky sledují podobné cíle jako v létě a navíc musí adept prokázat znalost techniky záchranných prací, lavinové problematiky a meteorologie. Tu zkouší Alena Zárybnická, známá z televizních předpovědí počasí. Pokud frekventant splní všechny požadavky, může složit slib dobrovolného člena Horské služby o.s. a může nosit odznak, dostane výzbroj a výstroj a začne se podílet na službách v terénu.

A jak se zájemce o práci v řadách Horské služby stane profesionálem?

Horská služba České republiky má už v názvu zakotveno, že je *speciální výběrovou organizací*, to znamená, že okrsek si vybírá své čekatele a profesionálové se vybírají pouze z řad dobrovolných členů, což je dáno smlouvou Horské služby o.p.s. s Horskou službou o. s. Takže představa práce na inzerát nebo doporučení úřadu práce je naprosto lichá.

Je stanovena minimální doba dobrovolného členství před vstupem k profesionálům HS?

Není. Záleží na konkrétní situaci v oblasti. Já jsem třeba čekal deset let, další mí kolegové přibližně stejnou dobu. Opravdu záleží na situaci. Může se stát, že dobrovolnému členu se uvolní místo po necelém roce a může být přijat do zaměstnaneckého poměru jako profesionál.

O práci záchranářů mají lidé leckdy romantické představy. Asi na základě filmů nebo televizních seriálů. Stane se, že mladý zájemce přípravu vzdá, protože zjistí, že realita je úplně jiná?

V drtivé většině. I bez kalendáře poznáme, že se blíží zima. To je spousta telefonátů, mailů i osobních návštěv. Úvod je vždy stejný: „Chtěl bych být u Horské služby.“ A když jim vysvětlíme postup, předložíme povinnost minimálně čtyřleté přípravy, čekatelství, školu většina odchází. Pak jsou další, kteří si představují romantické jízdy na lyžích, sněžném skútru, ale zapominají na práci s tím spojenou. Ale naše požadavky jsou tvrdé – perfektní fyzická kondice, morální bezúhonnost, ochota pracovat o víkendech, každoročně absolvovat řadu školení a metodických akcí. Leckteří zájemci by splnili skoro vše, ale s jejich fyzickou kondicí je to naprosto špatné. Každý musí projít testem z běhu

na Zadově, skialpinistickým okruhem na Špičáku, sjezdem na lyžích na sjezdovce i ve volném terénu a hlavně v exponovaném terénu (to je u nás Jezerní stěna). To vše musí vyhodnotit oblastní metodik HS. V celé HS ČR platí totiž pravidlo, že v žádném případě neslevujeme, naopak v nárocích na fyzickou chceme ještě přitvrdit. Jen malé procento zájemců je schopno projít vstupním sítem, ale ti pak jsou schopni splnit další požadavky.

A co zájemce – profesionální záchranář, bývalý závodník, stále v kondici, znáte jeho morální kvality – mohl by vstupní proces zkrátit a školu přeskočit?

Ne, neexistuje. Nelze přeskočit žádný stupeň. Ani přijetí mezi členy není jednoduché. O přijetí rozhoduje řádné hlasování na okrsku, to potom musí schválit příslušná Rada oblasti. Shodně-li se jednomyslně, zájemce se stává minimálně na rok čekatelem. Pro tu dobu musí získat dva ručičky z řad profesionálních nebo dělesloužících dobrovolných členů. Ti pak ručí za to, že do základní školy Horské služby jde řádně připraven a splní její požadavky. Pokud by nesplnil, bere to jako ostudu celé oblasti, která adepta vyslala.

Kdo platí přípravu v základní škole Horské služby? Musí zájemci vynaložit nějaké peníze z vlastní kapsy?

Náklady hradí Horská služba o.p.s. z příspěvku ze státního rozpočtu. A na výcvikových týdnech je morálka tak vybičovaná, že se nejdou stávkami zásobovateli nejbližší jednotky intenzivní péče. Celý popsany proces totiž vede k tomu, že nikdo z adeptů nechce neuspět a raději maká přes své hranice, než aby zklamal.

Když už zájemce projde všemi stupni přijímání a stane se řádným zaměstnancem, musí se stále udržovat v kondici. Jaký čas to vyžaduje? Trénujete v rámci práce, nebo ve svém volnu?

Částečně se udržujeme ve službách – na lyžích, v létě na kolech, pěšky – ale převážná část zvyšování kondice leží v mimopracovním čase. Nikdo si nedovolí netrénovat, protože každoročně musíme plnit fyzické prověrky podle věkových kategorií, dále projít zdravotní prohlídkou u sportovního lékaře. Dobrovolníci dál mají povinné dvoudenní letní a zimní doškolení a čtyři metodické dny za rok zaměřené na topografii, zdravotně-resuscitaci, evakuaci ze sedačkových lanovky, techniku záchranných prací, horolezectví. Profesionálové mají každoročně týdenní kurs v létě a před zimou. V posledním roce se podařilo získat česko-švýcarský grant a 90 % všech profesionálů Horské služby prošlo intenzivním kursem v Zermattu ve Švýcarsku. (O tom jsme psali v ŽZ 11/2011, pozn. V.D.)

Horská služba je můj život

Dokončení ze strany 12

Existují mezi členy Horské služby rozdíly – něco jako hodnosti v armádě?

Jsou různé stupně kvalifikace. Terénní pracovník – záchranář, ten si může zvýšit kvalifikaci a stane se cvičitelem. Učí pak dobrovolné členy. A ještě nad cvičitelem je instruktor. My tady na Špičáku jsme všichni cvičitelé. To znamená, že jsme kromě již popsaných druhů přípravy museli absolvovat i ve Vysokých Tatrách týdenní kurs vysokohorského lezení a záchrany ve vysokohorského terénu. Jednou z povinností cvičitelů je školení budoucích profesionálních záchranářů – studentů vysokých nebo vyšších odborných škol. (O těchto školeních Michal Jandůra píše ve svých pravidelných příspěvcích do ŽZ)

Technické možnosti, odborné poznatky, vše se vyvíjí. Jak to poznamenává vaše doškolování?

Samozřejmě vše nové nám instruktoři a lékaři zprostředkovávají. A my sami chceme kvalitu zlepšovat. Tak metodická a lékařská komise HS vymyslela, že každoroční doškolovací kursy zorganizuje pro kolegy z celé republiky jedna z oblastí. Začaly Jizerské hory, postupujeme proti směru hodinových ručiček a letos je tento úkol na nás na Šumavě. Každá oblast se pochopitelně chce ukázat v nejlepším světle. Tak kromě představení specifík své oblasti každý kolektiv kousek zvýší lafku náročnosti. Kluci z Krkonoš říkají, že než na ně přijde řada, už nebudou mít čím překvapit. A je to dobře, protože úrazů neubývá, spíše naopak a jejich ošetřování je stále náročnější.

Nejednou je za úrazem na horách alkohol. Objevují se názory, že by HS měla mít pravomoc kontrolovat míru alkoholu v krvi lyžařů. Víte, vítali byste takovou pravomoc?

My jsme mnohokrát diskutovali o pravomoci něco zakazovat a přikazovat. Malé množství profesionálů Horské služby – v létě 66, v zimě 115 na sedm pohoří s rozlohou kolem 7000 km² – vede k odmítnutí toho, že bychom měli být policajty, že bychom měli trestat, pokutovat. Od

toho jsou jiní, PČR, provozovatelé ski areálů. Horská služba nemá a nechce mít takové pravomoci. My máme zachraňovat, ne trestat. Doporučovat, ne přikazovat. Důsledky alkoholu by podle mne měly řešit i pojišťovny, které by po vzoru Švýcarska měly vyžadovat osobní zodpovědnost. A v případě její absence požadovat po nezodpovědném člověku spoluúčast.

Stalo se někdy, že by takový nezodpovědný viník nehody v horách musel zákrok Horské služby alespoň částečně zaplatit?

Občané naší republiky mají vše placeno z rozpočtu Horské služby, potažmo státního rozpočtu. Cizí státní příslušníci platí podle ceníku. Tak cena je od 35 Euro za ošetření na stanici až po zásahy na lavínách, které jsou ve stovkách eur plus tzv. osobohodiny 10 Euro za každou započatou hodinu. Podklady pak zpracuje náš partner MedJurist Praha a vyřídí zaplacení s pojišťovnou zachráněného.

V prvním lednovém týdnu jste pátrali po člověku, jenž dal o sobě vědět, že chystá sebevraždu a pak vypnul telefon. Kolik stála tato záchranná akce?

Strávili jsme tím osmnáct hodin, najeli 280 kilometrů. Cena kilometru je 25 Kč, a práce záchranáře 350 Kč/hod. Prostým výpočtem dojdeme k částce ca 15 000 za zachráněný život. Určitě to nebyla zbytečná akce. Ten člověk byl skutečně na konci sil a v těžké životní krizi.

Míváte zbytečné výjezdy? Setkali jste se s agresí při svých zákrocích?

Ne nebýváme terčem zneužívání tísnové linky dispečera Horské služby. Ani s agresí, s jakou se občas setkají záchranáři ve městech, se nesetkáváme. Spíš se setkáme s tím, že je hledán někdo, kdo „jen zapomněl“ doma sdělit, kde se zdržel.

Jak se vám daří spolupráce s dalšími složkami Integrovaného záchranného systému?

Tak to si chválíme. Vše začali už v devadesátých letech Karel Lásk a Vlastík Maxa. Byli motivováni snahou minimalizovat dopady dlouhých dojezdových dob lékařské záchrany a spolu s klatovskou záchrankou spustili pilotní projekt pomoci. Kromě tradičních činností začali pomáhat v bytech, při dopravních nehodách... a za to oba sklídili zpočátku spíš posměch. Ale jejich práce dnes nese ovoce. Všechna pohoří původně šumavský systém dnes kopírují. Také se momentálně usiluje o to, aby vybavení, které je u nás na Šumavě dnes nadstandardní, se stalo standardem pro Horskou službu v celé republice.

Málokde v republice funguje záchranný systém tak koordinovaně, jako na Železnorudsku. Málokde je s to tuhle věc docenit. Naše místní spolupráce je opravdu velmi dobrá. Troufnu si říci nejméně na 120%. Lékařské stanoviště tu funguje jen do 19 hodin a pak si musíme poradit sami.

A na závěr prosím o nějakou dobrou radu pro všechny, kdo se chtějí vydat na Šumavě na výlet.

Šumavu by nikdo neměl podceňovat. Není moc známo, že svou průměrnou střední nadmořskou výškou více než 980 m n. m. je to nejvyšší pohoří v republice. Má nejvíc vrcholů nad 1300 m n. m. a je to nejméně osídlené pohoří. Na území Národního parku Šumava – 820 km² žije jen 1200 obyvatel. Takže je to oblast, kde se snadno ztratíte. To by nikdo neměl podcenit. Zakletá místa jsou hlavně kolem pramenů Vltavy a Černé hory, kde se bohužel každoročně stane nějaký případ se smrtelným koncem.

Rozhovor: Věra Drahorádová

Naši podnikatelé a služby

Athanasios Giannakakos s rodinou - MS Handel, Ovoce a zelenina a řecké delikatesy

Divoké oregano z hor

Trochu zvláštní. Mezi „našimi podnikateli a službami“ se ocitl Řek. I v Železné Rudě vládne globalizace. Athanasios Giannakakos a jeho manželka otevřeli v listopadu 2011 svůj obchod na pěší zóně Železné Rudy nedaleko od Sparu, v objektu hotelu Ostrý. Tedy tam, kde ještě nedávno byl obchod ovocem a zeleninou jeho českého předchůdce. Cílem řeckého podnikatele, žijícího nedaleko za hranicemi v Německu, je vybudovat v Železné Rudě slušný a tradiční koloniál. Tedy něco mezi tradičním zel-ovoc a německým Feinkostladen (obchod s delikatesami). Zboží má řecký podnikatel z různých zemí – z Řecka, Holandska, Itálie a Španělska a část dováží přímo a osobně ze země původu. „To nejlepší zboží vozím z mé rodné vesnice Ropoto v Řecku. Například pravé, divoké oregano z hor, to prodáváme v dárkovém balení, tak, jak se v Řecku sbírá a suší,“ vysvětluje. V majiteli se přes desítky let pobytu v Německu nezapře řecká krev. „Ropoto je vesnice blízko krásného, starodávného města Pyli,“ líčí s hrdostí v hlase. Kdo by se tam chtěl podívat, tak nejkrásnější je starý kostel a most.“ Mezi další speciality obchodu patří řecký balsamický ocet nebo olivový olej „cold extraction“, tedy lisovaný za studena. Pětilitrové balení stojí 750 Kč, litr 180 Kč. Mořská sůl z Řecka je za 29 Kč. V obchodě je možná koupit i hotová řecká zeleninová jídla v konzervách, řeckou specialitu musaka nebo řecké pečivo a oříšky. K máni je také originál řecká káva do džezvy za 48 Kč nebo minerálka z řeckých hor (malá za 12 Kč, velká za 18 Kč). Jako doplňkový sortiment vedou Giannakakosovi skleničky na řecký alkohol nebo příbory. Jejich obchodnické krédo zní: „Napřed ochutnáme, potom prodáváme.“

Sýry feta, řecké ouzo a věnce z mušlí

Běžný sortiment ovoce a zeleniny je většinou z jižních zemí. Řecké pomeranče, řecké papriky. Španělské mandarinky. Ale jsou tu i české produkty – zelí, salát, mrkev, celer, petržel nebo brambory. K dostání je i originál řecký med, nakládaná paprika v oleji nebo naložené řecké fiky. „Nakládané olivy z města oliv Kalamata na jihu Řecka jsou nejlepší na světě,“ zdůrazňuje majitel, který sortimentu, který prodává, zjevně rozumí. Má ale také vážené olivy nebo sýry. Sýry stojí určitě za to. Původní tradiční řecký sýr feta má dlouhou tradici výroby. Zraje ve vacích z ovčí a kozí kůže, vystaven slunečnímu záření. Uchovává se ve směsi vlastní syrovátky a slané nálevy. Obsah tuku se pohybuje mezi 45 až 60 %. Giannakakosovi mají na skladě sýry feta z ovčích a kozího mléka, nikoli tedy moderní nápodoby z kravského mléka. Kromě toho ale návštěvníka obchodu potěší kvalitní řecký alkohol – Ouzo ve standardním balení za 180 nebo 255 Kč. Řecké

V krámku pana Athanasia Giannakakose kromě čerstvé zeleniny najdete i řecké speciality a řecká vína. Připravuje se ještě prodej řeckých jogurtů a tzatziki

víno retsina je také k máni. Retsina to obecně na trhu nemá lehké. Jedni ji nenávidí, druzí milují, někomu páchne, jiní jsou nadšení z její vůně a chuti po pryskyřici. Řecké vinařské umění je nejstarší v Evropě a byli to právě Řekové, kteří vše naučili Římany. Ti poté rozšířili své znalosti při svých válečných taženích po celé Evropě. Retsina sama je známa již z doby přes 3 000 lety a proslavila řecké vinařství po celém světě. A jak už to bývá, vznikla svým způsobem náhodou. Amfory, ve kterých bylo víno skladováno, bylo potřeba uchránit před přístupem vzduchu. Byla použita pryskyřice, kterou se utěsnily netěsnosti v nádobách s vínem. Aroma pryskyřice však ovlivnila chuť a vůni vína a Retsina byla na světě. Kromě retsiny mají Giannakakosovi také další kvalitní řecká vína. Ti nejnáročnější si mohou zakoupit amforu s řeckým koňakem Metaxa. Pohledem zabloudím na zvláštní ozdobné věnce. Athanasios Giannakakos můj pohled zachytí a vysvětluje: „V Řecku sbíráme škebličky a mušle a děláme z nich věnce.“

Dovezu to přímo z Řecka

V dnešním globalizovaném světě je několik možností, odkud zboží do Železné Rudy dovážet. „Produkty vozím buď z řeckého velkoobchodu v Norimberku nebo přímo z Řecka,“ vypráví majitel. Do Řecka má už stabilní, nejetoť trasu. Vyhýbá se průjezdu přes Maďarsko, Srbsko a Makedonii, protože jde o nečlenské státy EU, kde jsou možná zdržení na hranicích. „Jedu buď přes Itálii a pak lodí do Řecka nebo bez přestupu přes Rumunsko a Bulharsko. Přes Itálii to trvá dva dny, protože musím na trajekt. Přes Rumunsko 25 hodin.“ Rodina Giannakakosova se ale chce řídit především podle přání zákazníků. „Dovezu věci podle toho, co lidé

budou chtít,“ říká podnikatel. Pokud se na něj obrátí větší odběratel jako například hoteliér nebo majitel restaurace, prodají mu Giannakakosovi zboží za velkoobchodní ceny. „Mám možnost v potravinách sehnat vše, co prodává Makro,“ zdůrazňuje. „Když někdo bude potřebovat řecké speciality, dovezu mu je přímo z Řecka,“ dodává. „Jsou lidé, co chtějí italské špagety, lasagne nebo italská vína. To také umím přivést.“

Děti lyžují na Špičáku a chodí do školy v Německu

Athanasios Giannakakos má 43 let a má českou ženu Markétu, s níž se oženil roku 1998. „Je to Moravanka,“ zdůrazňuje. „Díky ní tu máme vlašské ořechy přímo z Moravy,“ říká. Mají spolu dvě děti – Dimitrimu je dvanáct a Angelovi pět let. Všichni žijí v nedalekém Zwieselu. „Handluju už moc roků,“ vypráví majitel, který se narodil v Norimberku, i když jeho rodiče žijí v Řecku. „Prodával jsem od roku 1989 německá auta do Řecka. Taky jsem byl automechanikem. Byl jsem první Řek v Regenu. Měli jsme tam řeckou restauraci od roku 1983, později jsme otevřeli další v Grafenau a Walkirchenu. Ten Řek, který má teď řeckou restauraci ve Zwieselu, pracoval u mě, byl kuchařem. Ty restaurace už nemám, ale možná je zase otevřu a možná i v Železné Rudě,“ líčí obchodník. „A budu sám dělat řecké buchty a tady je prodávat,“ říká.

Mluví docela dobře česky. „Naučil jsem se česky, protože jsem měl diskotéku ve Freyungu a po roce 1989 k nám tam pořád jezdili Čechové, musel jsem se naučit.“ Obchod v Železné Rudě je český začátek rodiny Giannakakosoví.

Poslední cesta Václava Havla na hrad

Hrad, Hrádeček, Václav Havel se vždycky smál, když mu někdo říkal, že si užil obojího. Jeho poslední cesta na Pražský hrad 21. 12. 2011 byla sice slavnostní, ale smutná. Počítám, že z okolních ulic směrem od Brusnice, z Dlabáčova, po Zámeckých schodech nebo Nerudovou ulicí dorazilo na hrad tak deset tisíc lidí. Dostal jsem místo na obrubníku a to se ukázalo jako velká výhoda. Obrubník, to byl Kriváň ve srovnání s okolím. Někdy znamená dvacet centimetrů totéž co tisíc metrů. Samozřejmě, byli tací, kdo si od rána obhájili své pozice pod sochou T. G. Masaryka, která je na vyvýšenině. Někteří si přinesli skládací štafle, ale většina přišla jen tak a tísnila se a viděla pramálo. Volný průchod od Pohořelce udržoval kordon vojáků a policie. V enklávě nahoře na Staroměstském náměstí hrála vojenská hudba občas smuteční melodie. Směrem k Petřínu bylo vidět lehký poprašek sněhu. Lidé čekali, spořádaně a klidně. Předemnou stála maminka s asi osmiletým chlapcem, který přešlapoval, protože se mu chtělo čurat. Maminka mu poradila, že se může vyčurat na kanál u obrubníku, ale to se chlapci asi nechtělo. Styděl se. Nechtělo se mu čurat v době smutečního průvodu, i když byl malý, třetinový ve srovnání s muži, kteří močí u obrubníků, silnic i stromů bez uzardění. Úniku však nebylo. Dav byl neprůchodný. Muž vedle mě neustále telefonoval někam do depa kvůli nějakým vagónům a další muž vedle něho byl nějak rozjařený. „Za-

chovejte důstojnost,“ napomenul ho okamžitě někdo ze zadu, když byl rozjařený muž příliš hlučný. Lidé čekali tiše a spíš jakoby obrácení dovnitř. Tu a tam zcela symbolicky vyšlo slunce zpoza mraků, i když předpověď počasí zněla na déšť a sněh.

Najednou se směrem od Brusnice ozvalo hrčení povozu na dlažbě. Lidé zpozorněli, ruce s fotoaparáty a mobily vylétly okamžitě jako šípky nad hlavy, najednou bylo hrobové ticho. Hlavy se obrátily doleva a čekaly, až se objeví povoz. Objevil se. Ale byl to obyčejný modrý dvoukolák s lopatou a koštětem, který před sebou tlačila jakási uklízečká paní. Šla s dvoukolákem přímo podél vojáků v pozoru, šla pomalu a důstojně, vozík hrkal a drkotal a čekající lidé se začali trochu smát. Možná jen Václav Havel by se ve své absurdní hře vymyslel situaci, kdy tisíce lidí čekají na poslední rozloučení s hlavou státu a místo toho přijede paní s koštětem a dočká se vojenských poct. Paní nakonec zmizela v útrokách nádvoří, kam už nikdo jiný nesměl a čekalo se dál. A pak se objevili vyšňoření vojáci s bajonety, hudba hrála, za nimi čtyřspřeží s lafetou, na které ležela rakev. Pak jsem ještě průrvou v davu zahlédl Václava Klause v dlouhém černém kabátu těsně za povozem. A další smuteční hosty. Dagmar Havlovou jsem tam neviděl, patrně celou poslední cestu Nerudovkou nahoru a Pohořelcem dolů nešla. Nedi-
vím se. Bylo to příliš smutné.

Celé to trvalo pro nás, co jsme stáli před vchodem do hradu, jen tak půl minuty. Za tu půlminutu kolem mě vznikly tisíce fotografií, stokrát znovu zazvonily klíče nad hlavami lidí, jakoby tohle byl počátek něčeho nového. Transparent s úsvitem o pravdě a lásce se někde v dále zavlínil a dav se spořádaně, velmi spořádaně dal na ústup. Nerudovou ulicí dolů nebo po schodech na Pohořelec nahoru. Osmiletý chlapec to možná vydržel do konce obřadu.

Koně s lafetou pak zajeli do domu naproti restaurace U Císařů. Lafeta, to byl takový dlouhý čtyřkolák s dlouhým černým podstavcem uprostřed, vpředu s místem pro vozku v khaki barvě. Myslel jsem, že to bude něco jako součást děla, ale dělo to nepřipomínalo. Za lafetou zajela do dvora koňská jízda a pak hudba. A než jsem došel na stanici tramvaje na Pohořelci, hudba už odjížděla autobusem. Tak rychle to šlo. Konce by měly být rychlé. Pak začalo konečně pršet a lidé začali myslet zase na Vánoce, na dárky a na to, jestli letos bude sněh. Nicméně, to, že tisíce lidí přišly spontánně shlédnout malý kousek smutečního průvodu, asi o něčem vypovídá. My, kdo jsme museli chodit do prvomájových průvodů, asi víme, o čem je řeč. Václav Havel si tuhle spontánnost zasloužil.

Radovan Holub

Údržba, opravy, montáže Jan Škývara

nebo-li šikovné ruce

Na takovou službu jsme v Železných Rudě čekali jako na smilování. Konečně jsou tu šikovné ruce někoho, kdo toho umí víc a rád pomůže. Je to živnostník Jan Škývara. Byl patnáct let zaměstnan jako údržbář v Železných Rudě a na Špičáku. Tři roky vyráběl okna. Jeho bratr prodává v místním dobře zásobeném železářství a elektriku. „Můj bratr je také šikovný, máme to asi v genech, baví nás to,“ říká Jan Škývara. „Přemýšlel jsem, co bych to mohl dělat potom, co zavřeli zotavovnu Rixi, kde jsem pracoval. A zjistil jsem, že nejlepší je dělat něco, co lidi potřebují. Jeden zákazník mi řekl: Tahle služba tu už měla být dávno.“ A tak máme v Železných Rudě hodinového manžela, který toho hodně umí. Především drobné opravy v domácnosti.

Například: montáž a opravy nábytku, instalace poliček a obrazů, montáž světel a lustrů, výměnu vypínačů a zásuvek, vrtání otvorů pro kabely a hmoždinky, výměnu a opravy zámků a kování na oknech a dveřích.

Mezi další práce, které Jan Škývara ovládá, patří svařování (např. mříží), broušení nožů, nůžek a vrtáků do kovu, drobné instalátérské práce včetně montáže vodovodních baterií a odpadů, drobné zednické práce (opravy štukových omítek, sádkokartonů nebo obkladů a dlažeb), drobné malířské a natěračské práce. Podle dohody je možný i odvoz a dovoz zařízení předem jako je pračka nebo lednička. „V současné době mám termíny tentýž den. Pokud toho bude moc, může být termín pozdější. Dávám přednost menším opravám, který nezaberou dlouhý čas, abych mohlo vyhovět více zákazníkům,“ říká železnorudský všeměhl. Jan Škývara má hodinovou taxu 200 Kč a má k dispozici moderní vybavení a nástroje.

Adresa: Jan Škývara, Šumavská 408, 340 04 Železná Ruda, Mobil: 734 330 730

-rh-

Jan Škývara má důvod se usmívat – má šikovné ruce

Trocha historie nikoho nezabije

Šumava v krásné literatuře

Mezi prvními básníky, kteří byli očarováni krásou šumavských hvozdů, patřil německý beletrista a malíř Adalbert Stifter (1805 – 1868) z Horní Plané, v jehož díle se harmonicky spojuje mocné zaujetí romantika s citlivým smyslem pro skutečnost. Nejpodstatnější část Stifterova díla vyrůstá z domácích kořenů šumavských, jak dosvědčují básníkovy verše i prozaický odkaz. Z podobného světa a prostředí je poměrně rozsáhlé vypravěčské dílo českého epika nazývaného též otec Šumavy – je to Karel Klostermann (1848 – 1923). Nebyly to jen tiché lesy, modravé páry nad zrcadly horských jezer a nad plochami neproniknutelných slatin, ubíhající stíny na rubiskách a stráních, píseň dravých toků a ostře sluncem prozářené paseky, které tohoto spisovatele zaujaly. Nebyla to jen příroda, ale především lidský úděl v ní. Klostermann jej poznával v celé šíři, v celé složitosti i tragice už od raného dětství, kdy pobýval v Sušici, Štětkni i Žichovicích a svá poznání prohluboval každoročními zájezdy i delšími návštěvami nebo pobyty v celé řadě šumavských dědin, tu ve Volšovech, Zlivi, Rejstejně nebo Bohumilicích. Zde všude se seznamoval s nejrůznějšími, často dramatickými lidskými osudy s osobitými a zajímavými postavami tvrdých horalů, dřevařů, vorařů i sklářů. Zápas těchto lidí s přírodou a se živly, ale i s různými škůdci společnosti tvoří tematickou náplň Klostermannových povídek a románů. Připomeňme jeho hlavní díla romány: Ze světa lesních samot, V ráji šumavském, Sklári nebo soubor próz V srdci šumavských hvozdů, Pošumavské rapsoádie, Šumavské povídky.

Z míst, která se výrazně zapsala do Klostermannova života a díla, nelze vynechat Kašperské Hory, kde od r. 1862 až do své smrti 1875 působil jako lékař a později též jako starosta města spisovatelův otec Josef Klostermann. Vzpomínky, zkušenosti a dojmy z mládí, z velké části stráveného právě v tomto rázovitém městě, ožívají v Klostermannově románu Hostinný dům. Další jeho postavy ožívají v románu Sklári, který Klostermann napsal v Železně Rudě v budouc, kde se dnes nachází muzeum Šumavy. Čerpal z osudů jednoho z nejlepších sklářských rodů, jehož byl potomkem, potomků francouzských hugenotů a protestantů – rodiny Abele.

Je třeba povědět, že též řada současníků kdysi populárního a dodnes stále čteného vypravěče se dovedla Šumavě literárně přiblížit, a to jak v próze, tak také v poezii. Z dočasných pobytů v kraji a z působení v jeho blízkosti výtěžil Adolf Heyduk (1835 – 1923) náměty k básnickým povídkám Dřevorubec a Pod Vítkovým kamenem. Zde je rovněž nejvlastnější pramen jeho lyrických sbírek Hořec a srdečník, Na potul-

kách, Ptačí motivy a V polích, které jsou všechny inspirovány šumavskou krajinou.

Sedmiletý pobyt Elišky Krásnohorské (1847 – 1926) a její četné zájezdy na Šumavu též nezůstaly bez odezvy. Daly vznik její druhé básnické sbírce: Ze Šumavy, Šumavský Robinson a několika drobnějším pracím, z nichž nejedna svědčí o básniřčině zájmu o sociální problematiku kraje a jeho obyvatel.

Na pozadí šumavské přírody se odvíjí dějové pásmo románů Aloise Vojtěcha Šmilovského (1837 – 1883) Parnasie. Václav Vlček (1834 – 1891) tu napsal Černé jezero. Svému hlubokému dojmu odtud dal Jan Neruda (1834 – 1891) výraz v básnické Romanci o Černém jezeře. Městečko Husinec nedaleko Prachatic nám připomene světlou osobnost českého národa Jana Husa, jehož působení, literární a myšlenkový odkaz i tragický závěr života se stal předmětem zájmu mnoha českých i zahraničních badatelů z řad historiků, ale též inspiroval mnoho básníků, dramatiků i prozaiků. Jevišti patří už Tylův Jan Hus, hraný poprvé r. 1848, hry Jana Voborníka, Františka Zavřela a Edmonda Konráda, románové prózy F. J. Čečetky Mistr Jan Hus atd. Z dalších děl inspirovaných Šumavou: Josef Pavel (1889 – 1949) Boubín, Karel Čapek (1890 – 1938) Kouzelník s číší vína, Obrázky z domova, Felix Adam Vondruška (1879 – 1955) Vydědění, Záhadný Milevec, Povídky z Pošumaví. Rudolf Kalčík (1923 – 1980) V hraničních horách, Oheň v srdci, Bílý list a zejména pak román Král Šumavy.

Pošumaví jako prastarý domov muzikantů, klaunů a cirkusáků, kteří si zpravidla hledali obživu v dalekém světě a natrvalo se vraceli domů až na sklonku svého života, setkáváme v románu Eduarda Basse (1888 – 1946) Cirkus Humberto i v jiných prózách, črtách i fejetonech, které podobnému tématu věnovali i jiní autoři. Mimořádně přitažlivým pro beletristy bylo historické, společenské a kulturní prostředí města Klatov. Podle časového pořádku je zde na prvním místě A. V. Šmilovský se svým Kruparem Kleofášem, k němuž spisovatele podnítila osobitá figura místního obchodníka a náruživého sběratele starožitností Františka Junga.

Klatovské zkušenosti, dojmy a zážitky, nejvíc zdejší studentská atmosféra starobylého gymnázia, stala se vědeckým pramenem pro nejrůznější díla Jiřího Stanislava Gutha-Jarkovského (1861 – 1943), ať již pro román Marná sláva, prózy Dcera profesorova a jiné povídky, Drobné genry či pro historické obrázky Přívaly, trojici humoresek Odvážnému štěstí přeje, knihu Humoresky nebo pro vzpomínková díla Z paměti klatovských a čtyřsvazkové, dokumentárně hodnotné Paměti. Podobně ožívá město ve druhém svazku Klostermannových Červánky mého mládí. Klatovské motivy má dále próza Karla Legera (1859 – 1934) Augustin Fojtík.

O studentských letech Jaroslava Vrchlického, prožitých v Klatovech, vypravuje Josef Hais Týnecký (1885 – 1964) v románové kronice

Zvony, Kruhy, Světla, jehož ústřední postavou je předčasně zesnulý básník Rudolf Mayer (1837 – 1865). Dále můžeme jmenovat Františka Gottlieba, Miroslava Kroha, Jana Šnobra, Jana Pilaře, Josefa Biskupa a Antonína Zápotockého (1884 – 1957) s románem Rozbřesk, který byl psán podle zápisků autorovy matky. Do kulturních dějin Chudenic je dobře zapsáno jméno patriarchy české slavistiky Josefa Dobrovského (1753 – 1829). Do Strakonice nás přivede dramatická báchorka Srakonický dudák od J. K. Tyla (1808 – 1856) a Klostermannovo dílo Ecce homo. V Železně Rudě žil regionální spisovatel, básník a sběratel šumavského folklóru Alois Hilgart (1877 – 1958).

Zde nad Plešným jezerem, odkud je vidět na jeho rodný dům v Horní Plané, sedával Adalbert Stifter a psal básně o krásné Šumavě

Šumava ve výtvarném umění

Z českých malířů se šumavskými motivy zabývali Antonín Mánes (1784 – 1843), který léta vytvářel svůj cyklus šedesáti akvarelů s pohledy na české zámky a hrady. Jedna ze studií zachycuje hrad Rabí. Efektivní náladová krajinomalba Adolfa Kosárka (1830 – 1859) se týkala v krátkém údobí i díla ze Šumavy, kam Kosárek přijel na letní praxi se žáky pražské Akademie.

Trocha historie nikoho nezabije

Dokončení ze strany 16

Malíř a grafik Adolf Kašpar (1877 – 1934) vytvořil některé krajinářské lepty v okolí Železné Rudy, kde krátce působil a zemřel. Mikoláš Aleš (1852 – 1913), jedna z nejvýraznějších postav výtvarného umění, vyzdobil strakonickou radnici sgrafity se šumavskými motivy. Grafik a ilustrátor Cyril Bouda (1901 – 1984) vytvořil soubor grafických vedut šesti měst, v roce 1943 namaloval v tomto souboru Klatovy. Sušický rodák Maxmilián Pirner (1854 – 1924) tu vytvořil ilustrace k dílu Heinricha Heina. Jan Zachariáš Quast (1814 – 1891) byl jedním z nejslavnějších malířů porcelánu. Vyzdobil kapli sv. Kříže na Pražském hradě, přičemž působil ve sklárnách v šumavské Lenoře. V současné době žije v Železné Rudě malíř, kreslíř a fejetonista Josef Pospíchal.

Zpracoval Roman Giňa s použitím materiálů Muzea Šumavy Sušice, pracoviště Železná Ruda

Z historie správy města Železná Ruda

Místní národní výbor v Železné Rudě byl ustanoven na základě par. 2 vládního nařízení čísl. 4/1945 Sb. ze dne 05. 05. 1945 o volbě a pravomoci národních výborů. V roce 1945, dnem ustanovení místního národního výboru zaniklo tak obecní zastupitelstvo. Bohužel přesné datum se nepodařilo zjistit. Obecní úřad se stal úřadem místního národního výboru. K zajímavostem toho to úřadu – předchůdce nynějšího Městského úřadu v Železné Rudě, bylo mimo jiné i používání úředního razítka s kostelem panny Marie Pomocné. Při prohlížení tehdejších úředních dokumentů, které jsou uloženy v Okresním státním archivu v Klatovech, ve fondu MNV Železná Ruda je možno zjistit, že toto úřední razítko bylo používáno až do roku 1960.

Jirka Červinka, Hamry

Z dějin Českobudějovického římskokatolického biskupství

Za vlády císaře Josefa I pokračuje v zemích rakousko-uherské monarchie reforma církevní správy. Na jeho podnět zakládá papež Pius VI bulou Cunctisubique ze dne 20. 9. 1785 nově biskupství v Českých Budějovicích. Prvním biskupem je jmenován Jan Prokop Schaaffgotsche. Je mu určen za katedrální chrám farní kostel sv. Mikuláše, při kterém je založena katedrální kapitula. Sídlo biskupa se stává bý-

valá kolej piaristů. Území nově vzniklého biskupství zahrnuje kraje budějovický, táborský, prácheňský a klatovský. Se založením Římskokatolického biskupství v Plzni dochází k 10. červenci 1993 k redukci území, spravovaného Českobudějovickým biskupstvím. Farnost Železná Ruda patří i nadále pod Českobudějovickou diecézi. Současný sídelní biskup Mons. Jiří Paďour byl jmenován do úřadu diecéze dne 25. 9. 2002.

Jirka Červinka, Hamry

Přečteno v archivu

Zemské četnické velitelství v Praze
čís. jedn. 274 dův.

Význačné osoby v obvodě na letním bytě.

Okresnímu úřadu v Městysi Železné Rudě dne 19. července 1934.

Oznamuji, že dne 18. července 1934 večer přijel do Městysse Železné Rudy na krátký letní pobyt kancléř Dr. Přemysl Šámal – přednosta kanceláře presidenta republiky a ubytoval se v hotelu Praha v Městysi Žel. Rudě. Ráno dne 19. 7. 1934 odejel udánlivě na svůj statek Gerlov u Zejbiše, okres Sušice a dne 19. 7. 1934 o 17. hodině udánlivě odjede z Městysse Žel. Rudy do Mariánských Lázní.

Velitel stanice odkomandován: prap. Hájek
Oddělení Klatovy
Stanice Městys Žel. Ruda č. 17.

Presidium zemského úřadu v Praze
V Praze dne 2. srpna 1934

Číslo 32466

Článek „Bílé punčochy“ také v našich smíšených krajích

V č. 169 časopisu „Večer“ ze dne 26. července 1934

Oběžník

Pánům přednostům okresních úřadů v území smíšeném, panu policejnímu presidentovi v Praze, panu policejnímu řediteli v Plzni a Liberci a panu správci policejního komisařství v Chebu, Jablonci nad N., Karlových Varech, Mariánských Lázních a Ústí n. L.

Ve shora vyznačeném čísle časopisu „Večer“ byl uveřejněn tento článek:

„Bílé punčochy“ také v našich smíšených krajích.

Ve smíšeném území se objevila nová móda: bílé punčochy na nohou turistů. Nosí je němečtí turisté, ač se naprosto nehodí ke sportovnímu obleku. Tato nová móda jest hakenkrajclerského původu a vznikla v Rakousku. Když rakouský

kancléř rozpustil stranu německých nacionálních socialistů, objevila se mládež hakenkrajclerská v bílých punčochách. V neděli se bílé punčochy objevily také na nohou některých německých turistů. Prý jde o příslušníky rozpuštěné strany hakenkrajclerské, kteří chtějí takovým způsobem dokumentovat svou příslušnost k podvratnému hnutí. Žádám, aby sem byla hlášena tamní pozorování jakož i případná opatření.

Okresnímu úřadu v Klatovech

V Městysi Železné Rudě dne 16. srpna 1934

K příkazu Okresního úřadu v Klatovech čís. jedn. I. 004 pres ze dne 8. srpna 1934

oznamuji, že bílé punčochy, jak jest o nich uvedeno v původním příkaze, jsou nošeny též ve zdejším služebním obvodu. Pokud jest podepsanému osobně známo, začaly se v Železné Rudě nositi bílé dlouhé punčochy letošním jarem, a to asi počátkem května. Podle nezaručené zprávy byly však takové punčochy zde nošeny již v předcházejících letních obdobích a to po dobu již několika roků. Punčochy ty jsou jednak celé, tj. i s chodidly, jednak jen od kotníků ke kolenům a jako okrasa bývají na nich po zevní straně malé třapce, obyčejně barvy bílé. Zda jejich uživatelé chtějí tím dokumentovati svou příslušnost k rozpuštěné německé straně resp. k podvratnému hnutí, nelze s určitostí tvrditi, ačkoliv jest nápadné, že bílé punčochy používají v Městysi Železné Rudě mladíci, o nichž jest známo, že byli horlivými členy bývalé strany NSDAP. Sloužily-li by bílé punčochy, používané zdejšími Němci, k dokumentování jejich příslušnosti k některé z rozpuštěných stran politických, pak by mohlo býti tvrzeno, že k těmž účelům jsou německými dívkami nošeny krátké bílé kabátce, dosti zde používané místními dívkami německé národnosti. Po účelu resp. významu nošení bílých punčoch a kabátků bude dále šetřeno a dosažené poznatky budou pak oznámeny.

Již zmíněné bílé punčochy a kabátce jsou používány i některými turisty, přicházejícími do zdejšího obvodu, a to zpravidla osobami německé národnosti jak zdejšími státními příslušníky, tak i turisty z Německa. K tomu muži zpravidla mají krátké kalhoty buď kožené, hnědé nebo ze světlé, skoro bílé látky a bílý kabát, ženy k bílému kabátku používají zpravidla květované šaty, tzv. dirndl.

Velitel stanice odkomandován: prap. Hájek

Doufám, že letos bude dostatek sněhu

(rozhovor s Annou Kuliškovou, reprezentantkou Svazu zdravotně postižených sportovců ze Železné Rudy)

Anna Kulišková je medailistkou z paralympijských her ve Vancouveru 2010 a Turíně 2006 a držitelkou křišťálových glóbulů ze sjezdu a super-G. Žije v Železné Rudě.

Jaká bude letošní zimní sezóna?

Letošní sezóna bude co do počtu závodů volnější, čekají nás evropské poháry a národní mistrovství v sousedních zemích. Pracujeme na fyzice a doufám, že se nám podaří potrérovat na sněhu. Zatím máme za sebou jen pár dní na ledovci.

Jak pokračuješ ve studiu?

Koncem ledna mě čekají státnice na FSV UK, takže i z toho důvodu nemám moc času na ly-

žování. Před Vánoci jsem konečně odevzdala bakalářskou práci na téma handicapovaní versus zdraví sportovci v médiích. Zároveň „chodím“ (nebo spíš jsem přihlášená) na jazykovku, abych se zdokonalila v angličtině.

Jaké máš plány na rok 2012?

V první řadě dokončit školu, pak potrérovat a odjet pár závodů (nebo odjet pár závodů a potrérovat), na jaře se konečně naplno věnovat výcviku psů, angličtině a kondičnímu tréninku a užít si léto. A málem bych zapoměla, že se v květnu s radostí zhostím funkce tety vedra

Anička Kulišková ze Železné Rudy při závodech v Aspen - USA

Tiskové prohlášení Sportovního klubu Špičák o. s.

SK Špičák o.s. na nátlak nového majitele jednoho z pozemků na sjezdovce Belvedér neprodloužilo po loňské sezóně smlouvu s původním provozovatelem – společností TLVZ zastoupenou Václavem Topolem. Majitelem tohoto pozemku (původně v držení státu) se v prosinci 2009 stal Pavel Hrach – zaměstnanec společnosti BENOCO a bezprostředně po jeho získání od pozemkového fondu jej převedl na společnost BENOCO. Proč měla společnost BENOCO právě o tento pozemek zájem, když bylo jasné, že je zde sjezdovka a lyžařský vlek v majetku SK, na to ať si každý udělá svůj názor. SK Špičák podle platných zákonů takový pozemek získat nemohl přesto, že na něm padesát let stojí vlek.

Na základě výběrového řízení byla pro provozování lyžařského areálu Belvedér vybrána společnost ARC-H Hradec Králové zastoupená Ladislavem Zíslerem. Jedná se o společnost, která v Železné Rudě vlastní sousední areál Nad Nádražím, tedy společnost se zkušenostmi, technikou a oprávněním tyto činnosti provozovat. Společnost BENOCO byla také účastníkem výběrového řízení, ale nepodařilo se jí nabídnout lepší a výhodnější nabídku a zároveň s provozováním lyžařských vleků neměla žádné zkušenosti, neměla potřebnou techniku a ani oprávnění k provozování – a tak nebyla vybrána.

Na základě podepsané smlouvy zahájila společnost ARC-H HK s dostatečným časovým předstihem přípravu na sezonu 2011/2012. V průběhu přípravy majitel jednoho z pozemků, pan Kubelík, prodal svůj pozemek společnosti BENOCO. Společnost BENOCO následně odmítla pronajmout tyto nově získané pozemky novému provozovateli areálu, proto společnost ARC-H HK ukončila začátkem října 2011 práce

potřebné ke spuštění lyžařských vleků a vzhledem k nemožnosti provozování lyžařského areálu Belvedér se se Sportovním klubem Špičák dohodla na ukončení smluvního vztahu.

Za této situace navrhl starosta Železné Rudy Michal Šneberger, že areál si pronajme město a pomocí společnosti Železnorudsko s.r.o. bude vlek provozovat. SK Špičák uvítal tuto aktivitu a v současné době je záležitost smluvně vyřešena. SK Špičák bezplatně zapůjčil Městu Železná Ruda areál Belvedér pro provozování vleků a během vánočních prázdnin byly již dva vlek v provozu.

SK Špičák nikdy nikomu nebránil a nebude bránit v investicích a rozvoji areálu. Naším hlavním cílem je lyžování a výchova mladých lyžařských nadějí, nikoliv zisk. Jsme připraveni spolupracovat s kýmkoliv na základě transparentních vztahů, jasného záměru a seriózního jednání. A s tím, kdo bude respektovat, že na daném území je lyžařský areál, který je dosud ve vlastnictví Sportovního klubu Špičák. Je zřejmé že lyžaři se mezi sebou vždy domluví.

Za SK Špičák:

Petr Pohanka, předseda SK Špičák

Slalom žáků a dorostenců na zimním areálu Belveder

Horsefeathers Iron Jam 2011

28. 12. 2011 se centrum Železné Rudy proměnilo v uměle vytvořený street park. Konal se zde první ročník závodu Horsefeathers Iron Jam. Pozváno bylo třicet českých, německých a rakouských jezdců, kteří se utkali v kategoriích SNOWBOARD a FREESKI. Výpsán byl ale také otevřený závod, z něhož mohli do kvalifikace závodu pro pozvané postoupit i další odvážlivci.

Den před závodem byla uzavřena spodní část Belvedérské ulice a začaly náročné terénní úpravy. Za pomoci těžké techniky bylo na silnici dopraveno potřebné množství sněhu a umístěny dvě překážky.

V den soutěže se již od deseti hodin mohli začít registrovat zájemci o účast v závodu a současně probíhal veřejný trénink. Odpolední hodiny patřily kvalifikaci. Kolem páté hodiny se na hlavy návštěvníků snesla tma a začal hlavní závod pod umělým osvětlením. Stovky lidí zaplnily celou přilehlou ulici a křižovatku. Na snowboardu svými triky nejvíce zaujal David Čonka, v kategorii FREESKI zazářil Robin Holub. Všichni jezdci z finále byli oceněni finančními odměnami věcnými cenami od sponzora akce, českého výrobce sportovního

oblečení Horsefeathers. Celou akci provázel svým komentářem zdejší rodák Richard Brož.

Spolupořadatel závodu Harakiri gang, skupina příznivců extrémních sportů ze Železnorudska, přichystal v rámci závodu Iron party v nedalekém klubu Disco Clip. Více než tři stovky návštěvníků se zde mohly bavit živým vystoupením kapel Lus3 a Queens of Everything. Zbytek večera se o zábavu staral DJ Čuchy.

Výsledky prvního ročníku streetového závodu Horsefeathers Iron Jam 2011:

Kategorie SNOWBOARD

1. David Čonka
2. Tomáš Běl
3. Adam Arnošt
4. Štěpán Rokos
5. Ondřej Kozák
6. Jakub Šimůnek

Kategorie FREESKI

1. Robin Holub
2. Dan Koudelka

3. Lukáš Pospíchal
4. František Jetmar
5. Vojtěch Břeský

Best trick Kuba Šimůnek

www.HarakiriGang.cz

SKI - BIKE - SNB - BUILDING

Michaela Veselá

Tetřev je po celé Šumavě

Ekolog Národního parku Bavorský les Jörg Müller na bilančním jednání prezentoval vůbec poprvé čerstvé výsledky zásadního celošumavského výzkumu tetřeva, který zpracovávalo osmdesát odborníků na základě dat od 570 terénních pracovníků (z toho 400 na bavorské straně). Průzkum ukázal, že pro turismus je pro tetřeva stresující faktor a na rozdíl od lesního hospodaření ptákoví zásadně škodí. „Lesní provoz nemá na tetřeva velký vliv,“ řekl Müller. Podle výzkumů je tetřev nejstresovanější v oblasti Třístoličníku a Velkého Javoru, kde jsou sjezdové areály Hochficht a Arber. V centrální oblasti Šumavy je tetřev nejvíc. „Tetřev se po nejvíc zdržuje v oblastech mrtvého a starého

lesa,“ zdůraznil Müller. Proto budou muset být znovu posouzeny všechny turistické hraniční přechody v této oblasti, včetně léta požadovaného Modrého sloupu u Modravy. Ten byl před třemi lety dočasně zpřístupněn z české strany. „Současná existující trasa na Modrý sloup z Březníku je ta nejhorší varianta,“ řekl Müller. Ekologové však vylučují i historickou cestu tzv. Luzenským údolím. Další kritickou oblastí z hlediska tetřeva je oblast Roklanského lesa a Novostudnický revír na české straně. O léta požadovaných turistických cestách na magickou horu Bavorského lesa Velký Roklan nebo na horskou pastvinu Hochschachten, vedoucích přes české území, si tedy turisté budou moct ne-

chat zdát. Naproti tomu turistický přechod Gsenget u Prášil je z hlediska tetřeva bez problému. Pokud na české straně bude schváleno zcelení a rozšíření Lzón podle návrhu Ministerstva životního prostředí, který kopíruje už dohodnutou koncepci tzv. Divokého srdce Evropy bez přístupu turistů, naděje na příhraniční turistiku v centrální části Národního parku Šumava bude nulová. Při vyhlášení divočiny 1 B na centrální Šumavě by musel být přístup turistů na Velký Roklan a Luzný kontrolován.

Radovan Holub

Athanasios Giannakakos s rodinou

Dokončení ze strany 14

vých. „Koupili jsme dům v Milencích, až bude hotový, tak tam budeme bydlet. Ale děti budou chodit do německé školy,“ prozrazuje své další plány Athanasios. Krize v Řecku se na obchodě podnikatelů jako je on nijak neprojevuje. „Velké řecké firmy prodávají míň, to jo, ale vyrábí se pořád. U moře je míň lidí, míň lidí chodí do restaurací.“ Železná Ruda se mu líbí. „Mám rád sníh, ale neumím lyžovat,“ říká. „Zato můj syn Dimitri rád lyžuje na Špičáku.“ V obchodě kromě majitele prodává i Češka Alena Petříčková. Je původem z Třemošné, ale do Železné Rudy odešla s celou rodinou kvůli synovi. „Líbí

- MS Handel, Ovoce a zelenina a řecké delikatesy

se nám tady a už tu zůstaneme, protože chlapci se tu zlepšily průdušky,“ říká prodavačka. -rh-

Řecký koloniál v Železné Rudě

má otevřeno
denně od 8 do 20 hod.

včetně nedělí.

Kontakt na majitele je

+49 176 571 94 984

sakisg1@live.de

nebo giannakakosova@seznam.cz

Potřebujeme posílit redakční tým

Redakce Železnorudského
zpravodaje hledá

stálého redakčního
spolupracovníka.

Zájemci prosím kontaktujte

pana Holuba,

tel. 723 667 835

nebo na mailu

radovan.holub@seznam.cz

Na Špičáku se jelo o body do Českého poháru žáků

Ve víkendových republikových závodech ve slalomu a obřím slalomu v lyžařském areálu na šumavském Špičáku startovalo 7. a 8. 1. 2012 přes 200 českých nadějí. Každý den bylo okolo trati na sjezdovce Slalomová (jinak též č. 3) zhruba 400 diváků. Z Plzeňského kraje se nikdo výrazněji ve výsledkové listině neprosadil. Dole jsou výsledky tří nejlepších v jednotlivých kategoriích a pod nimi umístění nejlepšího lyžaře z našeho regionu. Tento závod Českého poháru žactva byl prvním významnějším podnikem ve sjezdovém lyžování, který se na Špičák vrátil po 22 letech. Naposledy tady lyžaři soupeřili o body do republikové nebo mezinárodní soutěže na konci roku 1989.

Radek Vaniš, Ski areál Špičák

Výsledky sobotního slalomu

Starší žáci

1. Prudek Matej (Ski Bílá)	1:26.69
2. Zabystřan Jan (SA Špindl)	1:27.26
3. Červinka Adam (SKI Tým Sv. Petr)	1:27.50

Nestartoval nikdo z Plzeňského kraje

Starší žákyně

1. Berkovcová Adéla (TJ Sokol Deštné)	1:29.78
2. Kotrlová Petra (ST Vsetín)	1:29.88
3. Rydlová Lucie (TJ Sokol Deštné)	1:30.16

25. Červená Klára z SK Špičák

Mladší žáci

1. Ouvín Jan (TJ Bižuterie Jablonec nad Nisou)	1:16.56
2. Fiala Eduard (LO TJ VS Praha)	1:17.86
3. Ťavoda Martin (Ski Bílá)	1:18.14

17. Najman Filip z SK Železná Ruda

Mladší žákyně

1. Bubáková Nikola (TJ Spartak SK Vrchlabí)	1:17.22
2. Dubnová Nicola (SK Ještěd)	1:17.37
3. Křížová Iva (SA Špindl)	1:17.47

35. Schejbalová Jana z SA Špičák

Výsledky nedělního obřích slalomu

Starší žáci

1. Forejtek Filip (ST Svatý Petr)	1:38.12
2. Zabystřan Jan (SA Špindl)	1:38.16
3. Benc Patrik (TJ Spartak Rokytice)	1:38.88

Nestartoval nikdo z Plzeňského kraje.

Starší žákyně

1. Pilná Kristýna (ST Svatý Petr)	1:40.98
2. Berkovcová Adéla (TJ Sokol Deštné)	1:42.33
3. Volopichová Josefina (SA Špindlerův Mlýn)	1:42.81

22. Červená Klára z SK Špičák

Mladší žáci

1. Ouvín Jan (TJ Bižuterie Jablonec nad Nisou)	57,84
2. Novák Oskar (SK Brno Kohoutovice)	59,26
3. Hrabák Martin (SK Písek)	1:00.07

24. Najman Filip z SK Železná Ruda

Mladší žákyně

1. Bubáková Nikola (TJ Spartak SK Vrchlabí)	56,81
2. Křížová Iva (SA Špindlerův Mlýn)	57,95
3. Nováková Barbora (SKI Soláň)	58,85

40. Schejbalová Jana z SA Špičák

Plno práce při víkendových závodech měla i Městská policie, která řídila dopravu u vjezdu do Ski areálu Špičák

Železnorudský zpravodaj. Vydává město Železná Ruda, Klostermannovo nám. 295, 340 04 Železná Ruda. Registrováno Min. kultury pod číslem MK ČRE 11849. Elektronická verze: www.sumavanet/zeleznaruda/zpravodaj. Redakční rada: Radovan Holub, Václav Chabr, Michaela Veselá; fotografie a obrazová redakce: Václav Chabr; záchranný systém: Michal Jandůra, Filip Brož; příjem inzerce: Milan Kříž; e-mail redakce: radovan.holub@seznam.cz, kriz@zeleznaruda.cz

Náklad: 1 400 výtisků. Uzávěrka: 5. každého měsíce. Redakce si vyhrazuje právo na krácení příspěvků.